

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	36966 Право
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36966
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Логвиненко Борис Олексійович, Сікора Вікторія Євгенівна, Малюга Леся Юріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.10.2022 р. – 08.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/PhD/vidomist_pro_samocinuvannya_08_Pravo_PhD.pdf
Програма візиту експертної групи	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/PhD/programa_vizytu_08_Pravo_PhD.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час акредитаційної експертизи із використанням технічних засобів відеозв'язку в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (далі по тексту звіту ОНУ) були підтверджені всі відомості, зазначені у матеріалах самоаналізу ЗВО. Обсяг ОНП у кредитах ЄКТС відповідає вимогам законодавства України. Наявні факти захисту дисертаційних досліджень здобувачами ОНП у створених ОНУ разових спеціалізованих вчених рада. Поряд із сильними сторонами, позитивними практиками по кожному критерію, що підтверджує реальність існування та реалізації ОНП, її вдосконалення, було виявлено слабкі сторони ОНП за окремими критеріями, які потребують доопрацювання ЗВО для підвищення якості реалізації даної ОНП. Акредитація ОНП здійснюється вперше.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ЗВО підтримується високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП, залучених до реалізації ОНП. Наявна участь у міжнародних науково-практичних конференціях, публікації у наукометричних і фахових журналах. ОНП дозволяє набути соціальних навичок, що відповідають цілям ОНП. Загальний обсяг ОНП, окремих ОК відповідає фактичному навантаженню, забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН. Форми, методи навчання, викладання сприяють досягненню заявлених в ОНП цілей, ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Чітка процедура оновлення робочих програм, значна кількість наукових та науково-практичних заходів, які проводяться ЗВО. Визначена процедура врегулювання конфліктних ситуацій. Задоволеність здобувачів ОНП всіма видами підтримки, наявний постійний зв'язок між здобувачами та керівниками. Участь здобувачів у опитуваннях, результати яких враховуються для удосконалення освітнього процесу за ОНП. ЗВО властива широка автономія щодо вибору форм і методів навчання НПП, платформ для реалізації можливостей дистанційної освіти. Використання онлайн платформ для проведення підсумкового контролю і контрольних заходів у дистанційній формі, що сприяє об'єктивності оцінювання. Критерії оцінювання розміщені у постійному вільному доступі, за ОК ОНП вони доводяться до здобувачів в різноманітний спосіб. Встановлено процедури апеляції та вирішення конфліктних ситуацій, що врегульовано документацією ОНУ. На локальному рівні чітко врегульовано нормативні засади академічної доброчесності та процедури відповідальності за їх порушення. Для НПП та здобувачів передбачена процедура перевірки наукового доробку через програму «Антиплагиат». Чіткі критерії застосування методу заохочення морального та економічного характеру до НПП, що сприяє підвищенню рівня їх професійної кваліфікації. Усталений характер має практика впровадження в освітній процес результатів власних наукових досліджень НПП, що забезпечують реалізацію ОНП. Прозорі та публічні процедури добору НПП, що враховують поєднання наукових здобутків та педагогічної майстерності. Автономний і незалежний характер оцінювання НПП здобувачами шляхом проведення опитування в межах конкурсу «Кращий викладач року». Наявність власних фахових видань зі спеціальності 081 Право. Можливість отримання сертифікатів про рівень володіння іноземною мовою в ОНУ. Забезпечено безпечне освітнє середовище для всіх учасників освітнього процесу, у т.ч. для осіб з особливими освітніми потребами. Реальна залученість всіх заінтересованих сторін до перегляду ОП шляхом усних, онлайн-опитувань та участі в обговореннях, врахування їх пропозицій при удосконаленні ОП. Наявність Центру забезпечення якості та розмежування компетенції між іншими підрозділами ЗВО і ЕПФ, залученими до внутрішнього забезпечення якості освіти. Організовано зворотній зв'язок зі здобувачами та випускниками ОП стосовно оцінювання якості останньої та виявлення змін на ринку праці для виявлення потреби коригування компетентностей.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ відмічається доцільність посилення міжнародного напрямку, відповідно до стратегії п.3. Інтернаціоналізація діяльності стратегічних пріоритетів ОНУ на 2020–2025 роки. В умовах протидії Covid-19 та воєнного стану реалізація цього напрямку можлива за рахунок більш широкого застосування дистанційних форм реалізації. ЕГ звертає увагу на необхідність використання в освітньому процесі інноваційних методів освіти. ЕГ констатовано, що більшість НПП обирає традиційні методи в межах практичних занять. Відсутність персонального списку комісії з врегулювання конфліктних ситуацій у відкритому доступі. Слабке врахування особливостей ОНП у ПП на навчання до аспірантури: відсутність вимог щодо спеціальності ступеня магістра або ОКР спеціаліста осіб, які можуть навчатися за даною ОНП, встановлення за рішенням приймальної комісії (у разі необхідності) складання додаткових вступних випробувань для осіб, які вступають до аспірантури з іншої спеціальності ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста). Не встановлено нормативно процедуру проведення експертизи документів, на підставі яких вступник звільняється від складання іспиту з іноземної мови. Рекомендовано встановити в ПП до аспірантури та ОНУ вимоги щодо спеціальності та складання додаткових вступних випробувань за рішенням приймальної комісії (у разі необхідності) для осіб, які вступають до аспірантури з іншої спеціальності ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра/спеціаліста та нормативно визначити процедуру проведення експертизи сертифікатів, на підставі яких вступник звільняється від складання іспиту з іноземної мови. Низька поінформованість здобувачів відносно процедур врегулювання конфліктних ситуацій, а саме: конкретних підрозділів/відповідальних осіб, уповноважених вирішувати останні, рекомендовано проводити тематичні круглі столи, настановчі семінари тощо. На спеціалізованих сайтах ОНУ наявні матеріали російською мовою. Рекомендовано перегляд і оновлення інтерфейсу останніх для виконання вимог ЗУ «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 25.04.19. Враховуючи чималу кількість договорів про співпрацю

між ОНУ та іншими ЗВО (понад 150) рекомендовано розглянути можливість запровадження практики подвійного наукового керівництва із залученням фахівців з числа іноземних науковців та/або НПП інших ЗВО України. Оплатність оприлюднення здобувачами результатів наукових досліджень у науковому журналі “Правова держава”, рекомендовано забезпечити можливість безоплатного оприлюднення здобувачами наукових досліджень в останньому. Нечіткість у форматі подання пропозицій заінтересованими сторонами під час перегляду ОП, рекомендовано забезпечити можливість електронного подання всіма заінтересованими сторонами пропозицій/зауважень під час перегляду ОП на офіційному сайті/іншому електронному ресурсі з метою публічного висвітлення останніх у загальнодоступному для всіх учасників освітнього процесу режимі та відображення на таких ресурсах відомостей щодо їх врахування/неврахування.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП має сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії на 2020-2025 роки (<https://cutt.ly/GmrN9Yu>). Місія полягає у наданні високісних освітніх послуг, здійсненні сучасних наукових досліджень та просуванні гуманістичних цінностей. ЕГ встановлено, що цілі ОНП перед. підготовку висококваліфікованих та конкурентоспроможних наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, які здатні продукувати нові ідеї, вирішувати комплексні правові проблеми у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, оволодіння метод. наукової та педагог. діяльності, а також проведення наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення у галузі права. Фокусом програми є набуття дослідницьких та педагогічних компетентностей для побудови наукової та викладацької кар’єри у галузі право, а також проведення дослідження, спрямовані на генерацію нових ідей, з врахуванням специфіки регіонального правового регулювання суспільних відносин (Одеського регіону), розв’язання компл. актуальних проблем загально-державного правового регулювання та створення нових інноваційних наукових знань для написання та захисту науково-дослідної роботи з проблем права (п.3) (https://drive.google.com/drive/folders/1Q7Po7euwc6dIFsGW1pLY1o_VRKNmttgo) Вказане узгоджується із місією, метою університету та такими стратегічними пріоритетами розвитку, як інтеграція науки і освіти, світовий академічний простір та ін. ЕГ констатує, що цілі повністю узгоджуються із місією ЗВО та основними напрямками його розвитку.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОНП з підготовки докторів філософії за спеціальністю 081 Право сформовано у 2016 році. Фундаментальним підґрунтям ОНП «Право» є успішна довготривала попередня практика підготовки кандидатів та докторів юридичних наук. Перегляд та вдосконалення ОНП здійснювали у 2020 році і 2022 р. Загалом ОНП структурована за роками й семестрами навчання. ЕГ констатує, що внутрішня структура ОНП (необхідні реквізити, лист-погодження, передмова, склад проектної групи, профіль ОНП зі спеціальності 081 Право, опис предметної області (сфери), придатність до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, перелік програмних компетентностей й програмних результатів навчання ресурсне забезпечення реалізації ОНП, національна й міжнародна кредитна мобільність, опис переліку компонентів ОНП, наукова складова ОНП, структурно-логічна схема ОНП, форма атестація здобувачів вищої освіти) повністю відповідає традиціям правничої освіти. ЕГ встановила, що зміст і структура ОНП побудовані згідно з вимогами Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)”, зокрема, щодо забезпечення 4 компонентів освітньої складової ОНП третього рівня: 1) глибинні знання із спеціальності 081 Право; 2) загальнонаукова (філософська) – 4 кредитів ЄКТС обов. комп. («Філософія науки та професійна етика»); 3) дослідницька (20 кредитів ЄКТС обов. комп.); 4) мовна («Академічне письмо іноземною мовою») – 6 кредитів ЄКТС обов. комп. Її освітні компоненти поділено на обов’язкові та вибіркові дисципліни. Перелік вибіркових компонентів забезпечує здобуття додаткових компетенцій та програмних результатів залежно від індивідуальних запитів здобувачів та кон’юнктури ринку. Детальний аналіз матриці відповідності ПРН відповідним компонентам ОНП свідчить про те, що кожен ПРН реалістично охоплений змістом програми. ОНП спрямована на підготовку фахівців, здатних використовувати набуті

компетентності в межах професійної діяльності у галузі права на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях підготовка фахівців. ЕГ констатує., що графік організації навчального процесу, який визначений НП ОНП має рівномірне навантаження виконання освітньої складової протягом 2 років навчання (42 кредити) та педагогічна (асистентська) практика (3 кредити) на 3 році навчання.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Об'єкт вивчення ОНП визначений у Р. 3 ОНП, який має назву «предметна область» (https://drive.google.com/drive/folders/1Q7Po7euwc6dIFsGW1plY1o_VRKNmttg0). ЕГ констатує, що ОК повністю відповідають методам, методикам та технологіям, якими має оволодіти здобувач вищої освіти третього рівня вищої освіти на практиці, сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються на ОНП, обрані у відповідності до об'єкта вивчення. Зміст ОНП та її освітніх компонентів відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності 081 «Право» та загальнонауковим та спеціальним методам пізнання правової дійсності. ОНП розроблена з урахуванням загальнонаціонального ринку праці, тенденцій розвитку правової галузі. Всі випускники є працевлаштованими, а, отже, конкурентоспроможні на ринку праці, а роботодавці підтверджують потенціал випускників даної ОНП в порівнянні з випускниками інших ОНП відповідного напрямку. При розробці враховано тенденції розвитку національного ринку праці та сегменти міста Одеси та південного регіону. Це підтверджено опитуванням академічного персоналу під час відповідної Зустрічі з, 8. Крім того, фактом врахування потреб ринку на ОНП є регулярні процедури обговорення даної ОНП зі стейкхолдерами про забезпечення підготовки фахівців, які можуть здійснювати наукову та практичну діяльність у сфері права, що підтверджено під час зустрічей із керівництвом ЗВО, роботодавцями, гарантом і відкритої зустрічі. Під час зустрічей ЕГ із НПП, аспірантами та керівництвом ЗВО було відображено розуміння того, що ОНП спрямована на здійснення теоретичних досліджень у галузі права, які повинні мати ефективне практичне впровадження, та набуття дослідницьких та педагогічних компетентностей для побудови наукової та викладацької кар'єри у галузі права. ЕГ констатує, що ключові дисципліни для формування компетенцій розміщені в обов'язковій частині ОНП. Гарантом ОНП було зазначено, що досвід вітчизняних ЗВО було враховано під час формування ОНП, а саме: Одеського державного університету внутрішніх справ, Запорізького національного університету, Львівського національного університету імені Івана Франка. Аналогічні ОНП цих ЗВО розміщено на їх вебсайтах, що є певним свідченням можливості такого врахування. Гарантом зазначалось, що враховувалися іноземні програми, зокрема Страсбурзького університету та Університету імені Миколаса Ромеріса (Вільнюс, Литва) та досвіду, отриманого НПП під час педагогічного та наукового стажування в ЗВО . Під час онлайн-зустрічей не було озвучено, який саме позитивний або негативний досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО було враховано для розробки та удосконалення ОНП. ЕГ рекомендує активніше аналізувати та впроваджувати позитивний досвід ЗВО, ОНУ-партнерів під час удосконалення змісту та реалізації ОНП. ЕГ констатує зацікавленість здобувачів за цією ОНП, частина з яких на онлайн зустрічах повідомили, що є практичними працівниками.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт за спеціальністю 081 Право відсутній. ЕГ проаналізовано ОНП 2022 року, яка була долучена до відомостей СО. ЕГ засвідчує, що ПРН відповідають дев'ятому рівню НРК, а саме здатність аспіранта розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341(в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Врахування пропозицій та побажань роботодавців в частині запровадження освітніх компонентів. Тісна співпраця із роботодавцями та аспірантами під час розробки та реалізації ОНП. Врахування гарантом, керівництвом ЗНУ та академічним персоналом тенденцій розвитку правничої спеціальності та юридичної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ під час онлайн-зустрічей не отримала підтвердження того, які саме позитивні практики аналогічних ОНП вітчизняних та зарубіжних ЗВО або елементи ОНП були запозичені при розробці ОНП. ЕГ рекомендує аналізувати та впроваджувати позитивний досвід закладів-партнерів під час удосконалення змісту та реалізації ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП загалом відповідає визначеному критерію, проектування та цілі ОНП визначені з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, спрямована на здійснення місії ОНУ. Недоліки є несуттєвими та можуть бути усунуті адміністрацією ЗВО та групою забезпечення ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОНП ОНУ затверджена ректором університету 28 червня 2022 року, введена в дію з 01 вересня 2022 року та оприлюднена на сайті https://drive.google.com/drive/folders/1Q7Po7euwc6dIFsGW1pY1o_VRKNmttgo. ОНП, що акредитується, реалізується за терміном навчання 4 роки, відповідає за обсягом вимогам щодо третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» за №261 від 23.03.2016 р (зі змінами) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>). Обсяг освітньої складової ОНП становить 45 кредитів ЄКТС, із них 15 кредитів (33,33%) складають вибіркові компоненти ОНП, практична підготовка - 6 кредити (13,3%). Це відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту», згідно з яким, «Особи, які навчаються у закладах вищої освіти, мають право на: ... вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обов'язку, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти». ЕГ встановила, що ОНП 2022 року виносилось на громадське обговорення. Посилання на проект ОНП та контакти для внесення пропозицій передбачені на сайті https://drive.google.com/drive/folders/1Q7Po7euwc6dIFsGW1pY1o_VRKNmttgo

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП розроблена відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова, затвердженого Вченою радою http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf та Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі ОНУ імені І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf). Загалом ОНП структурована за роками й семестрами навчання. ЕГ констатує, що внутрішня структура ОНП (необхідні реквізити, лист-погодження, передмова, склад проектної групи, профіль ОНП зі спеціальності 081 Право, опис предметної області (сфери), придатність до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, перелік програмних компетентностей й програмних результатів навчання ресурсне забезпечення ОНП, національна й міжнародна кредитна мобільність, опис переліку компонентів ОНП, наукова складова, структурно-логічна схема ОНП, форма атестація здобувачів вищої освіти) повністю відповідає традиціям правничої освіти. ЕГ встановила, що зміст і структура ОНП побудовані згідно з вимогами Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», зокрема, щодо забезпечення 4 компонентів освітньої складової ОНП третього рівня: 1) глибокі знання із спеціальності 081 Право (4 кредитів ЄКТС обов. комп. («Історія, концепція та сучасні досягнення правової науки») та 3 освітні компоненти професійної підготовки за вибором здобувача) – 12 кредитів ЄКТС; 2) загальнонаукова (філософська) – 4 кредити ЄКТС обов. комп. («Філософія науки та професійна етика»); 3) дослідницька (16 кредитів ЄКТС обов. комп. («Методи, аналіз та презентація результатів правових досліджень», «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність», «Інформаційні технології у науковій діяльності, педагогічна (асистенська) практика, 1 освітній компонент професійної підготовки за вибором здобувача- 3 кредити ЄКТС; 4) мовна («Академічне письмо англійською мовою» – 6 кредитів ЄКТС обов. комп. Її освітні компоненти поділено на обов'язкові та вибіркові дисципліни. Професійно-орієнтовані дисципліни вибіркового блоку доповнюють систему знань, сформовану в

результаті засвоєння обов'язкових освітніх компонент і дають можливість здобути глибокі знання з досліджуваного наукового напрямку (16 дисциплін) та забезпечити здобуття додаткових компетенцій та програмних результатів залежно від індивідуальних запитів здобувачів та кон'юнктури ринку. Детальний аналіз матриці відповідності ПРН відповідним компонентам ОНП свідчить про те, що кожен ПРН реалістично охоплений змістом програми. ОНП спрямована на підготовку фахівців, здатних використовувати набуті компетентності в межах професійної діяльності у галузі права на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях підготовка фахівців.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Об'єкт вивчення ОНП визначений у Р. 3 ОНП, який має назву «предметна область» (https://drive.google.com/drive/folders/1Q7Po7euwc6dIFsGW1pY1o_VRKNmttgo). ЕГ констатує, що ОК повністю відповідають методам, методикам та технологіям, якими має оволодіти здобувач вищої освіти третього рівня вищої освіти на практиці, сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються на ОНП, обрані у відповідності до об'єкта вивчення. Зміст ОНП та її освітніх компонентів відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності 081 «Право» та загальнонауковим та спеціальним методам пізнання правової дійсності. Це підтверджено опитуванням академічного персоналу під час відповідної Зустрічі 3, 8 та матеріалами опитування <https://drive.google.com/drive/folders/1zPTY8qyHcshzFYAVAOzJorR8Q24LtwZB> Під час зустрічей ЕГ із НПП, аспірантами та керівництвом ЗВО було відображено розуміння того, що ОНП спрямована на здобуття дослідницьких та педагогічних компетентностей для побудови наукової та викладацької кар'єри у галузі права. ЕГ констатує, що ключові для формування компетентностей дисципліни розміщені в нормативній (обов'язковій) частині ОНП. Всі освітні компоненти, виходячи з їх аналізу, містять змістовне наповнення цих навчальних курсів та дозволяють сформуванню якісного науково-методологічного підґрунтя, що на думку ЕГ є однією із позитивних практик.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Під час онлайн візиту ЕГ встановила, що процес формування індивідуальної траєкторії в ОНУ здійснюється відповідно до Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polz-pravaabitur.pdf>, “Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі” (<https://cutt.ly/5muc6gN>). Правила формування індив. траєкторії здобувачів сформульовані чітко та зрозуміло. ЕГ зазначає, що структура ОНП в частині обрання здобувачами вибіркових дисциплін відповідає законодавчим вимогам. Можливість вільного вибору 5 дисциплін реалізується за вибором здобувача в обсязі 15 кредитів ЄКТС, які обираються через написання заяви (надано підтвердження копії заяв здобувачів на запит ЕГ), що становить 33,3% обсягу ОНП. На підтвердження ЕГ у запиті було надано копії ІНП аспірантів. Умови обрання та перелік дисциплін вільного вибору знаходяться на сайті ЕПФ (https://drive.google.com/drive/folders/1v8ikb6H6y4_bjPiCP8h_vU7HwlqdmUuR) та дисципліни читаються на 1 та 2 році навчання. ЕГ констатує, що ВК ОНП забезпечують формування та розвиток компетентностей для комплексного вирішення проблем науково-теор. характеру та практичного спрямування у сфері права та допомоги здобувачу у дослідженні предмету його наукового пошуку. Здобувач може змінювати свою освітню траєкторію в частині уточнення предметного поля дослідження, перебування в акад. відпустці тощо. Всі аспіранти підтвердили ЕГ, що їх побажання щодо вибору теми наукового дослідження й переліку навч. дисциплін, які вони вивчають, були у повному обсязі враховані. Перелік вибір. дисциплін та РП (силабуси) для здобувачів ОНП розміщено на сайті за https://drive.google.com/drive/folders/1v8ikb6H6y4_bjPiCP8h_vU7HwlqdmUuR Вибір дисципліни обговорюється з наук. керівником для уточнення знань та вмінь, які необхідно напрацювати для успішного та своєчасного написання дис.роботи. Вибір ВК здійснюється відповідно Положення про організацію освітнього процесу ОНУ в ОНУ, затвердженого Вченою радою ОНУ (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/poloz-org-osvit-process_2022.pdf) та розробленого відповідно до п. 15 статті 62 ЗУ «Про ВО». Вищезазначені док. дотримуються, що підтверджено заявами здобувачів вищої освіти про обрання дисциплін та результатами зустрічі 4 і відповіддю на запит ЕГ. Всі здобувачі підтвердили ЕГ, що процедура вибору прозора, детальна, індивідуальна для кожного здобувача, враховує тематику його наукових інтересів і ними було власноручно вказано у заяві назви вибіркових дисциплін, зокрема 5 дисциплін вільного вибору: дві дисципліни вільного вибору з блоку II та III (перший рік навчання) та три дисципліни вільного вибору з блоку I, IV та V (другий рік навчання).Здобувачі мають право обирати навч. дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, які пов'язані з тематикою дис. докл., за погодженням із своїм науковим керівником та деканом факультету.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організацію та забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОНП визначено інституційною політикою педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії ОНУ. Практична складова ОНП регламентована у Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі

(http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf), Положенні про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти в ОНУ (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/pologennya/pologennya-praktika/pologennya_praktika2020.pdf) та РП педагогічної практики для здобувачів ЕПФ ОНУ. ОНП Право передбачає проходження педагогічної практики на 3 курсі навчання в аспірантурі обсягом 6 кредити ЄКТС. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, було встановлено, що практика проходить у формі пошуку інформації, роботи із базами даних, пошуку наукової літератури, роботи із емпіричною базою, проведенні навчальних занять зі студентами під керівництвом керівника практики. Базою для проходження педагогічної практики може бути кафедра, за якою закріплені аспірант, або кафедри інших структурних підрозділів ОНУ. Під час онлайн-зустрічей здобувачі підтвердили факти проходження практики, а також процедуру звітності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ констатує, що ОНП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills). Під час онлайн-спілкування з усіма фокус-групами ЕГ знайшла підтвердження тому, що політика ОНУ стосовно розвитку soft skills у НПП реалізується у рамках підвищення кваліфікації, проходження стажувань, участі у професійних тренінгах, семінарах тощо (на запит ЕГ надано копії документів). Набуття soft skills аспірантами забезпечується комплексом ОК ОНП. Під час проходження педагогічної практики (ОК 7) та вивчення ВК 1, завдяки яким формуються навички планування, критичне мислення, пошук та аналіз інформації, комунікативні та управлінські навички, логічне мислення, проведення презентацій тощо. Саморозвиток та самовдосконалення, комунікабельність, лідерські якості формуються під час участі у діяльності в органах аспірантського самоврядування та активного профспілкового руху.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 081 «Право» відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту компонентів ОП, проведений експертною групою, показав, що обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Розподіл співвідношення аудиторної та самостійної роботи відповідає Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/pologennya/polo-org-osvit-process_2022.pdf Співвідношення між обов'язковими та вибірковими компонентами ОНП становить: ОК – 30 кредитів ЄКТС (66,67%), ВК – 15 кредитів ЄКТС (33,33%). Загальне навантаження за ОНП становить 45 кредитів ЄКТС. Самостійна робота здобувачів виконується в позааудиторний час. ЕГ встановила, що самостійна робота передбачає роботу з науковою літературою, опрацювання матеріалу, підготовку до контрольних заходів та атестації. Достатність співвідношення обсягу ОНП, окремих освітніх компонентів та фактичного навантаження здобувачів підтверджується самими здобувачами під час спілкування на фокус-групі з ЕГ. В цілому вони задоволені співвідношенням аудиторної та самостійної роботи з навчальних дисциплін, яке в середньому складає 30% і 70% відповідно, в позааудиторний час здобувачі мають можливість виконувати завдання для самостійної. Експертною групою встановлено, що за НП навантаження на здобувача вищої освіти становить 1 р.н. - 20 кредити ЄКТС, 2 р.н.- 19 кредитів ЄКТС, 3 р.н.- 6 кредити ЄКТС, що є збалансованим навантаженням на здобувачів вищої освіти.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Зміст ОНП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності 081 «Право». Можливість комплектування малочисельних груп, починаючи від одного здобувача, з метою індивідуального підходу в освітній складовій. В ОНП передбачено обов'язковий ОК, зорієнтованого на системне набуття здобувачами компетентностей викладача. ЕГ рекомендує залучати аспірантів до участі у «зовнішніх», в т.ч. в онлайн-режимі заходах, зорієнтованих на набуття soft skills, які проводяться за ініціативою НАЗЯВО, МЮ України, Всеукраїнських громадських правничих організацій, МОН України, USAID, ОБСЄ тощо, в т.ч. й іноземною мовою, й зарахувати результати такої участі як результати, отримані у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності 081 «Право». Можливість комплектування малочисельних груп, починаючи від одного здобувача, з метою індивідуального підходу у освітній складовій. В ОП передбачено загальнообов'язковий (нормативний) ОК, зорієнтованого на системне набуття здобувачами компетентностей викладача.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Відсутність зарахування результатів участі у заходах, як результатами неформальної освіти. Не передбачено викладання навчальних дисциплін іноземними мовами, хоча на ОП передбачено ОК «Академічне письмо іноземною мовою». ЕГ рекомендує залучати аспірантів до участі у «зовнішніх», в т.ч. в онлайн-режимі заходах, зорієнтованих на набуття soft skills, які проводяться за ініціативою НАЗЯВО, МЮ України, Всеукраїнських громадських правничих організацій, МОН України, USAID, ОБСЄ тощо, в т.ч. й іноземною мовою, й зарахувати результати такої участі як результати, отримані у неформальній освіті. Рекомендується розглянути можливість викладання окремих ОК за даною ОП іноземною мовою. ЕГ рекомендує розглянути можливість викладання окремих ОК за даною ОП іноземною мовою, оскільки в ОНУ наявні мовні центри та сильну мовну підготовку НПП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП загалом відповідає визначеному критерію, вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст ОП та її структура загалом забезпечують формування індивідуальної освітньої траєкторії. Виявлені незначні недоліки можуть бути виправлені.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ встановлено, що ПП на навчання для здобуття ступеня ДФ ОНУ оприлюднені на сайті http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/abitur/dod_o8_pravyla_pryiomu_aspirantura.pdf, не містять дискримінаційних положень. Багато інформації для абітурієнтів розміщено в рубриці «Всипникам» <http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/vstupnykam>. Для здобуття ступеня ДФ за спеціальністю 081 на навчання приймаються особи, які здобули ступінь магістра або ОКР спеціаліста. ЕГ встановлено, що ПП не містять вимоги щодо спеціальності ступеня магістра або ОКР спеціаліста осіб, які можуть навчатися за даною ОП. Згідно п.20 Постанови КМУ від 23.03.2016р «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня ДФ та доктора наук у ЗВО (наукових установах)» відповідно до ПП до ЗВО (наукової установи) особам, які вступають до аспірантури (ад'юнктури) з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування. Аналізуючи ПП на навчання для здобуття ступеня ДФ ОНУ, ЕГ вважає, що на навчання для здобуття освітньо-наукового ступеня ДФ на основі ступеня магістра, здобутого за іншою спеціальністю, відмінною від 081 право, прийом повинен здійснюватись за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань, яке має передувати вступному іспиту зі спеціальності 081 право. ЕГ додатково рекомендує передбачити у тих випадках, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «незадовільно», не допускати до наступного вступного іспиту і позбавляти права брати участь у конкурсі. ЕГ встановила, що заява, яка в паперовій формі подається вступником особисто, не розміщена на сайті ОНУ. В ПП встановлено перелік міжнародних сертифікатів, проте не визначено термін їх дії (як приклад, не більше 3-х років) та процедуру проведення їх експертизи, на підставі якої має бути складений відповідний протокол. Крім того, наказ про склад предметних комісій по прийому вступних іспитів та розклад їх складання, обсяги державного замовлення на підготовку докторів філософії не оприлюднені на сайті ОНУ для вчасного інформування абітурієнтів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Право» враховують особливості вступу до ЗВО в Україні за спеціальністю 081 «Право». Так, вступні випробування проводяться предметною комісією, до складу якої входять науковці, які здійснюють наукові дослідження за відповідною спеціальністю (5 осіб). Врахування особливостей ОНП забезпечується також змістом Програми вступних випробувань на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, що розробляється на базі другого (магістерського) рівня вищої освіти, й оновлюється щорічно. Також проводяться зустрічі майбутніх здобувачів із передбачуваними науковими керівниками, під час якої встановлюється відповідність наукових інтересів вступника тематиці наукових досліджень наукового керівника та підписуються лист-рекомендація від потенційного наукового керівника як обов'язковий документ при вступі. Під час онлайн-зустрічі здобувачами було підтверджено врахування під час вступу їх наукових інтересів, НПП теж це підтвердили. ЕГ пересвідчилась, що наразі теми наукових досліджень, затверджені аспірантам ОНП, відповідають темам публікацій їх наукових керівників. Ця інформація була окрема надана на запит ЕК гарантом ОНП та розміщена на сайті ОНУ <https://drive.google.com/drive/folders/1zPTY8qyHcshzFYAVA0zJorR8Q24LtwZB>. ЕГ констатує позитивну практику звільнення від складання вступного іспиту з іноземної мови із зарахування найвищого балу вступників, які підтвердили володіння іноземною мовою на рівні не нижчому за B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (п. 5.4. Правила прийому до аспірантури ОНУ у 2022 р.). Підготовка за ОНП «Право» здійснюється для здобувачів вищої освіти, які навчаються за державним замовленням, замовленням фізичних та юридичних осіб.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти за програмами, отриманими в інших вузах, зокрема, наявні: Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення та зміни умов навчання студентів ОНУ імені І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-poryadok-virahuvannya_2022.pdf); Положенням про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Polozhennya-kredity.pdf>), які розміщені у вільному доступі на офіційному Веб сайті. Положення зазначених локальних актів є чітким та зрозумілим, не суперечить Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні та опубліковані на офіційному сайті ЗВО. Здобувачі ознайомлюються із можливістю визнання РН, отриманих в інших ЗВО, що підтверджено ЕГ під час зустрічі 4 зі здобувачами. Зазначені локальні нормативні акти регулюють порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін для здобувачів вищої освіти усіх форм навчання, які переводяться з інших вищих навчальних закладів. Під час співбесіди з директором Центру міжнародної освіти Крючковою Н.М. на зустрічі 7 з представниками підрозділі експертам було відзначено, що здобувачі вищої освіти проінформовані про реалізацію права на академічну мобільність. Зокрема, на сайті ОНУ у публічному доступі знаходиться інформація про укладення договорів про співпрацю з вітчизняними ЗВО (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>), що сприятиме посиленню зовнішньої академічної мобільності студентів та викладачів. У Відомостях про самооцінювання зазначено, що в ОП така практика поки що відсутня. На фокус групі здобувачка Хрищева О.Г. повідомила про заплановану на листопад 2022 р. академічну мобільність за індивідуальним запрошенням Кільського університету імені Крістіана Альбрехта, Німеччина (оформлена ОНУ та узгоджена з приймаючою стороною). ЕГ констатує відсутність фактів внутрішньої мобільності серед аспірантів та зарахування її результатів. ЕГ рекомендувала максимально використовувати для цього наявні договори про співпрацю та ресурси партнерів ОНУ.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що регулюється «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-neformal-osvita.pdf>) Підставою для зарахування відповідних результатів здобувачу вищої освіти є документи (сертифікати, свідоцтва), які підтверджують зміст та результати навчання, які отримав здобувач вищої освіти, але повинно не перевищувати 10 % від загального обсягу кредитів, передбачених даною ОНП. Передбачено перезарахування результатів навчання, якщо вони за тематикою та змістом відповідають дисципліні або її розділу. За наявністю сертифікату з іноземної мови на рівні B2 дисципліна «Академічно письмо іноземною мовою» відбувається перерахування з оцінкою «відмінно». Для здобувачів III рівня – сертифікат C1 для зарахування певних кредитів, передбачених ОНП. Процедура визнання передбачає звернення із заявою до ректора ОНУ, створення комісії з визнання результатів (у складі 5 осіб), визначення строків проведення. Перезарахування дисциплін проводиться упродовж першого місяця навчального року. До складу комісії входять декан, гарант ОНП, завідувач кафедри і НПП, які викладають дисципліни, що пропонуються для перезарахування. При перезарахуванні здобувач звільняється від вивчення дисциплін у наступному семестрі. Здобувачі проінформовані про його наявність та зміст. Прикладів застосування визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОНП «Право», не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання є доступними на офіційному веб-сайті ОНУ, чітко і зрозуміло сформульовані та враховують особливості самої ОНП. Позитивними практиками є: звільнення від складання вступного іспиту з іноземної мови із зарахування найвищого балу вступників, які підтвердили володіння іноземною мовою на рівні не нижчому за B2 відповідно до переліку сертифікатів, які затверджені ПП; оновлення програм вступних іспитів з урахуванням змін законодавства та новацій правової доктрини; врахування наукових інтересів потенційних аспірантів під час вступу на ОНП, яке поєднується із встановленням відповідності наукових інтересів вступника тематиці наукових досліджень наукового керівника.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкими сторонами є: 1) відсутня практика зовнішньої та внутрішньої академічної мобільності аспірантів, які навчаються на ОНП 081 «Право» та зарахування її результатів; 2) відсутні в ПП вимоги щодо спеціальності ступеня магістра або ОКР спеціаліста осіб, які можуть навчатися за даною ОНП, додаткових вступних випробувань для осіб, які вступають до аспірантури (ад'юнктури) з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), що передбачено п.20 Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (наукових установах)" від 23.03.2016р; 3) не врегульовано процедуру проведення визнання (експертизи) сертифікатів з іноземної мови, як факту, на підставі якого вступник звільняється від складання вступного випробування з іноземної мови.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

На ОНП наявні необхідні документи, які визначають Правила прийому, академічної мобільності, перезарахування кредитів, визнання неформальної освіти. Присутня практика визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті. ОНП «Право» відповідає Критерію 3 з недоліком, що не є суттєвим.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ встановлено, що підготовка здобувачів за ОНП здійснюється у денній та вечірній формах. У освітньому процесі комбінуються традиційні (лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій) та інноваційні методи навчання. Вибірковий аналіз РПНД за ОНП свідчить про превалювання аудиторних занять у формі практичного заняття із застосуванням методу проблемного обговорення за темою. Організація освітнього процесу під час пандемії Covid-19 та дії режиму воєнного стану забезпечено із використанням онлайн платформ Google-Meet, Microsoft team, Viber та Zoom, де НПП вільні у виборі шляхів комунікації. ЕГ наголошено на доцільності закріплення каналів комунікації під час дистанційного навчання на рівні окремого нормативного документу ОНУ. Студентоцентрований підхід забезпечено можливістю вибору дисциплін наближених до теми дисертаційного дослідження. Вибір дисциплін оприлюднено на сайті, завчасно доводиться здобувачам, закріплений нормативно, відображений у індивідуальному плані здобувача та звітній документації про хід його виконання. Результати опитування здобувачів щодо якості ОНП свідчить про позитивне в цілому відношення до змісту програми із окремими пропозиціями щодо оптимізації освітнього процесу. Академічна свобода здобувачів забезпечується завдяки вільному вибору наукового керівника і теми перспективного дисертаційного дослідження, участі у програмах академічної мобільності, обрання дисциплін вибіркового блоку, що було підтверджено на зустрічі з діючими аспірантами та випускниками за ОНП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація належно структурована на карті сайту ОНУ та подана у відповідних вкладках. Здобувачі можуть вільно переглядати інформацію та скачувати необхідні файли, зокрема РПНД, силабуси, графіки та розклади <http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/aspirantam>. За посиланням <https://drive.google.com/drive/folders/1rUd6TwyadXejAUScHtIsRpsQ3nddCxOX?usp=sharing> розміщено силабуси. Силабуси належним чином кореспондують із РПНД за дисциплінами ОНП. Однак ЕГ вважає доцільним передбачити у змісті силабусів посилання на Положення про врегулювання конфліктних ситуацій <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-kofliktov.pdf>, Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf, Положення про організацію освітнього процесу http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf для більшої проінформованості здобувачів. Інформація доводиться на кафедрах та організаційних зборах факультету. Це підтверджується опитуванням здобувачів, НПП, співробітників деканату та підрозділу аспірантури під час онлайн-зустрічей з ЕГ. Критерії оцінювання відображені у Положеннях про організацію і проведення контролю результатів навчання http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf, результати опитування здобувачів свідчать про відсутність проблем із доступністю інформації про освітній процес. Крім того, доведення необхідної інформації здобувачам про організацію освітнього процесу у зв'язку із воєнним станом доводиться співробітником деканату через платформу Viber, що підтвердилось в ході відеоекскурсії по ОНУ. ЕГ зроблено акцент на уніфікації IT-каналів зв'язку у зв'язку із продовженням дії режиму воєнного стану та перспективами дистанційної організації освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Наукова складова ОНП передбачає проведення здобувачами власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Наукова складова ОНП відображається у індивідуальному плані, звітній документації та реалізується під час щорічних (проміжних) та підсумкової атестації у вигляді захисту дисертаційного дослідження на засіданні разової спеціалізованої вченої ради. Аспіранти мають змогу займатись самостійною дослідницькою діяльністю, приймати участь у конкурсах та грантах, а також брати участь у дослідженнях наукових керівників та реалізації кафедральних науково-дослідних тем. Це підтверджується здобувачами ОНП, окремими науковими керівниками з числа НПП. Результати досліджень передбачають можливість безоплатного оприлюднення їх результатів на науково-практичних заходах різного рівня в ОНУ та у фахових виданнях Університету <http://pd.onu.edu.ua/>. Підготовка дисертаційного дослідження передбачена впродовж усього періоду навчання в аспірантурі. Передбачено можливість реалізації права аспіранта на достроковий захист дисертаційного дослідження, що закріплено Положенням про здобуття наукового ступеня доктора філософії в ОНУ імені І.І. Мечникова <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>. Освітня складова за ОНП передбачає проходження здобувачами асистентської (науково-педагогічної) практики. ЕГ наголошено, що у Положенні про здобуття наукового ступеня доктора філософії в ОНУ передбачено проведення міжкафедрального наукового семінару, тоді як згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 167 має бути - "фаховий семінар". Керівником такого семінару визначено виключно завідувача кафедри, але враховуючи можливі випадки хвороби, відраджень тощо у Положенні доцільно передбачити можливість головування іншого фахівця з числа докторів юридичних наук. В зв'язку із цим ЕГ запропоновано розглянути можливість внесення змін і доповнень до Положення про здобуття наукового ступеня доктора філософії в ОНУ імені І.І. Мечникова.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Здійснення освітнього процесу в ОНУ регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf та Положенням про освітні програми в ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvitprog_2022.pdf. У перегляді ОНП приймають участь розробники, до складу яких входять здобувачі (О.Г. Хрищева), гарант ОНП, члени НМК, представники роботодавців та враховуються результати опитувань здобувачів щодо якості ОНП. Враховуються зауваження і пропозиції зазначених категорій, що закріплено протокольно під час колегіального обговорення. ЕГ було вивчено матеріали протоколів засідань кафедр, де розглядалися питання щодо перегляду ОНП (протокол засідання кафедри конституційного права та правосуддя ЕПФ від 05.11.2021 № 4; протокол засідання кафедри адміністративного та господарського права від 28.04.2022 № 12; протокол засідання кафедри загальноправових дисциплін та міжнародного права від 18.04.2022 № 8). Результати наукових досліджень НПП та здобувачів ОНП знаходять відображення у змісті РПНД. ЕГ звертає увагу, що у протоколі засідання кафедри конституційного права серед присутніх не вказано всіх учасників (зокрема, гаранта, стейкхолдера) як приймають участь в обговоренні ОНП. На засіданні робочої групи з перегляду програми у 2021 та 2022 році не вказано про присутність представників роботодавців. При цьому ЕГ відмічає, що під час фокус-груп із представниками роботодавців, останні вказували про участь у перегляді ОНП, внесенні пропозицій та участі у відповідних засіданнях. Це дає підстави вважати про необхідність посилення контролю за веденням документації та якості її оформлення на кафедрах ОНУ.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В ОНУ використовуються можливості програми Еразмус+. Зокрема, 26.08.2022 розпочато прийом заявок на участь у програмі мобільності Еразмус+ з Університетом Сівасу (Туреччина). До участі допускаються здобувачі третього (освітньо-наукового) рівнів денної форми навчання зокрема зі спеціальностей «право». <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/mizhnarodne-spivrobitnytstvo> Консультації з питань академічної мобільності надаються відділом міжнародних зв'язків <http://onu.edu.ua/uk/inter-depart>. Формами інтернаціоналізації діяльності ЗВО є узгоджені графіки гостьових лекцій, участь НПП у підвищенні кваліфікації та науково-педагогічному стажуванні (не рідше одного разу на 5 років, згідно плану). НПП можуть проходити підвищення кваліфікації як оплатно, так і безоплатно, що відображено у Положенні про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/poloz-pidvishennya-kvalifikatsii_12112020.pdf Участь у зарубіжних програмах для НПП та здобувачів забезпечується за рахунок угод і договорів про співробітництво. Зокрема, питання інтернаціоналізації освітнього процесу ОНУ забезпечується Центром українсько-європейського наукового співробітництва та програм Еразмус+. Здобувачка О.Г. Хрищева у листопаді 2022 направляє в університет (м. Кіль, Німеччина). Здобувачка О.В. Коч в липні 2021 вивчала арбітражне право (м. Париж, Франція), що безпосередньо пов'язане із сферою їх наукових інтересів. ЕГ відмічає, що на спеціалізованому сайті <http://erasmus.onu.edu.ua/uk/university-partners> частина інформації подана російською мовою.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Участь здобувачів у опитуваннях, результати яких враховуються для удосконалення освітнього процесу за ОНП. Реалізація студентоцентрованого підходу, можливість навчання за вибірковими дисциплінами ОНП від одного здобувача. Автономія ЗВО у виборі форм і методів навчання НПП, платформ для реалізації можливостей дистанційної освіти. Можливість академічної мобільності здобувачів та реальні приклади її реалізації. Наукові здобутки (праці) НПП відображені у ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Міжнародний напрямок вимагає посилення відповідно до стратегії п. 3. Інтернаціоналізація діяльності стратегічних пріоритетів ОНУ на 2020-2025 роки. В умовах протидії Covid-19 та воєнного стану в Україні це можливе за рахунок більш широкого застосування дистанційних форм реалізації. Посилення використання у освітньому процесі інноваційних методів освіти. На сьогодні більшість НПП обирає традиційні методи в межах практичних занять. Перегляд і оновлення інтерфейсу спеціалізованих сайтів ОНУ щодо виконання вимог Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" від 25.04.2019

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ дійшла висновку про відсутність суттєвих недоліків за Критерієм 4, а також наявність позитивних сторін і недоліків, що не вбачаються суттєвими. Наявні недоліки можуть бути виправлені у найкоротші строки. ОНУ розроблено локальні нормативні акти для організації навчання за ОНП та реалізації освітнього процесу, передбачено порядок дистанційної освіти (розділ 7 Положення Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ). В ОНУ здійснюється систематична робота щодо аналізу, перегляду та удосконалення ОНП. Реалізовано студентоцентристський підхід. Форми і методи навчання за ОНП забезпечують можливість досягнення заявлених цілей та ПРН, забезпечують поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП. Належним чином реалізовано можливість здобувачів обирати вибіркові ОК, тему і наукового керівника, забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

За ОНП здійснюється поточний та підсумковий контроль. Серед форм підсумкового контролю за ОК превалює залік. Контрольні заходи викладачі здійснюють, спираючись на локальні документи ОНУ: Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvitprocess_2022.pdf, Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf.

Оцінювання здобувачів здійснюється за визначеними критеріями, відповідно до Положення _____. Критерії оцінювання наведені у кожній РПНД, силабусах, відповідають Положенням ОНУ. Прозорість критеріїв оцінювання досягається їх своєчасним розміщенням у вільному доступі на сайті ОНУ, в навчально-методичних матеріалах та доведенням НПП на початку вивчення дисциплін. Графік навчального процесу, розклад занять та сесій перебуває у відкритому доступі <http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/aspirantam>. У п. 2.7.4. Положення про організацію освітнього процесу, передбачено самостійну роботу здобувачів яка забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Для самостійної роботи здобувачам рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література. Опитування здобувачів за ОНП свідчить про доступність та відкритість критеріїв оцінювання. Це саме підтверджується результатами зустрічей (фокус-груп) із здобувачами та НПП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Враховуючи те, що стандарт не затверджено, форми атестації здобувачів відповідають вимогам Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf, Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf.

Проміжна атестація проводиться шляхом заслуховування звітів здобувачів про хід виконання індивідуального плану. Підсумкова атестація контроль проводиться разовою спеціалізованою вченою радою ОНУ, акредитованою Національним агентством, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації <http://onu.edu.ua/uk/science/razovi-specializovani-vcheni-rady> ЕГ відмічає формальність ведення протоколів засідання кафедр за результатами заслуховування здобувачів та необхідність відображення у них як позитивних, так і негативних моментів, рекомендацій здобувачам та їх науковим керівникам. В індивідуальних планах не конкретизовано хід виконання запланованих пунктів – що виконано, чим та як підтверджується, що дає підстави рекомендувати поліпшити організацію ведення звітної документації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедуру проведення контрольних заходів врегульовано Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-orgosvit-process_2022.pdf, Положенні про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol.pdf> у РПНД, <https://drive.google.com/drive/folders/18FQgITfnmJdc39n9YBwNNTThP68FSWe8M>. наведено опис контрольних заходів, методів контролю за дисциплінами, перелік питань для підсумкового оцінювання, наведені шкала та критерії оцінювання. Зазначені матеріали перебувають у постійному доступі на сайті ОНУ. Також, відповідно до п. 2.7. Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ, викладач, не пізніше як за тиждень до проведення періодичних контрольних заходів, ознайомлює здобувачів вищої освіти з переліком контрольних завдань та критеріями їх оцінювання". Перелік питань і завдань, що виносяться на підсумковий контроль, та критерії оцінювання результатів навчальної роботи здобувачів вищої освіти доводяться до їхнього відома на початку вивчення дисципліни (п. 3.6). Передбачена можливість дистанційного здійснення контрольних заходів (п. 3.1), так при проведенні підсумкового контролю за онлайн формою, у розкладі вказуються дата та час, група, назва навчальної дисципліни, посилання на конференцію у Zoom, Google Meet, Skype тощо, прізвище, ім'я та по батькові НПП. Звертається увага на обов'язкові відеозображення здобувача та НПП під час підсумкового контролю. Об'єктивність екзаменаторів підтримується шляхом збільшення письмових та комп'ютерних форм контролю. Фронтальне опитування через ПК дозволяє усунути суб'єктивність при оцінюванні здобувачів. У випадку надходження скарг від здобувачів щодо необ'єктивності підсумкового оцінювання за рішенням декана і відділу аспірантури створюється апеляційна комісія у складі п'яťох осіб для повторного проведення заліку чи іспиту. На час проведення акредитаційної експертизи в ОНУ не було зафіксовано конфліктних

ситуацій. У корпусах ОНУ наявні “скриньки довіри” куди також може бути подано анонімну або персоналізовану скаргу за результатами проведення контрольних заходів. Процедуру оскарження результатів контрольних заходів закріплено у пп. 4.1-4.3 Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ. ЕГ відмічає відсутність наказу про персональний список комісії з врегулювання конфліктних ситуацій у відкритому доступі, у п.3.2 Положення вказано лише про осіб, хто входить туди за посадою. ЗВО надано наказ про затвердження персонального списку комісії за додатковим запитом.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Основні правила і процедури дотримання академічної доброчесності є у вільному доступі, закріплені у Кодексі академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>, Положенні про комісію з питань етики та академічної доброчесності ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/Polojenia_etichnu_comisiyu.pdf, Положенні про запобігання та виявлення акад. плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf, Положенні про організацію освітнього процесу в ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf. Для запобігання порушенням акад. доброчесності здобувачі можуть ознайомитись з наведеними локальними актами, а також за вкладкою “академічна доброчесність” на спеціалізованому сайті бібліотеки ОНУ <http://lib.onu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/> Усі процедури є чіткими та зрозумілими, учасники освітнього процесу їх дотримуються. Відповідальними за проведення перевірки є здобувачі, завідувачі кафедр, наукові керівники, сектор моніторингу плагіату Наукової бібліотеки ОНУ (<http://lib.onu.edu.ua/category/antiplagiat/>). Крім викладеного, моніторинг відсутності фактів плагіату у наукових роботах здійснюється членами редакційних колегій фахових наукових видань ОНУ, членами редколегій інших наукових видань. Важливим є безоплатність процедур перевірки на плагіат та наявність угоди з ТОВ «Антиплагіат» Unicheck, що надає послуги системи виявлення текстових збігів та запозичень, з усіх технічних питань функціонування Антиплагіатної системи та виступає координатором роботи з перевірки академічних текстів в ОНУ. Передбачено відповідального адміністратора антиплагіатної системи. Види академічної відпов. за виявлені випадки порушення академічної доброчесності зазначені у Кодексі доброчесності ОНУ. Розділ 6.1.-6.3 передбачає акад. відповідальність для здобувачів та НПП. Враховано критерій визначення відповідальності. Згідно з Положенням про запобігання та виявлення акад. плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ, створюється апеляційна комісія з розгляду результатів перевірки робіт на ознаки плагіату з числа провідних наукових та НПП під головуванням проректора з наукової роботи. До складу комісії входять (за посадами): голова комісії - проректор з наукової роботи; члени комісії- начальник науково-дослідної частини, голова Науково-методичної ради. Склад комісії затв. наказом ректора. До роботи Апел. комісії можуть бути запрошені експерти зі спеціалізації роботи. ЕГ відмічає відсутність нормативних підстав, згідно яких може бути застосовано той чи інший вид академічної відповідальності, що може призвести до суб'єктивізму при прийнятті рішень. На час проведення експертизи випадків порушення академічної доброчесності за ОНП зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Використання онлайн платформ для проведення підсумкового контролю і контрольних заходів у дистанційній формі. Завчасне розміщення критеріїв оцінювання та їх доведення до здобувачів в різноманітний спосіб для дублювання інформації. Передбачення процедур апеляції та вирішення конфліктних ситуацій, врегульованих документацією ОНУ. Чітке нормативне врегулювання на локальному рівні засад академічної доброчесності та процедури відповідальності за її порушення. Можливість перевірки наукового доробку через програму «Антиплагіат». Обізнаність здобувачів підкріплена результатами онлайн зустрічі з ЕГ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Використання лише однієї програми «Антиплагіат» для перевірки наукових робіт на унікальність. Рекомендовано використовувати безкоштовні онлайн сервіси, передбачити альтернативну перевірку за допомогою інших ресурсів, приміром Plagiat.pl. Відсутність персонального списку комісії з врегулювання конфліктних ситуацій у відкритому доступі.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ дійшла висновку, що за критерієм 5 «Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність» ОНП відповідає оцінці В. Передбачені за критерієм вимоги в ОНУ дотримані, подані зауваження носять рекомендаційний характер, не впливають на якість освітньо-наукової програми значною мірою та передбачають можливість їх оперативного усунення.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Добір НПП для реалізації ОНП здійснюється відповідно до Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ОНУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів) http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz_nauk-ped.pdf а також Положення про освітні програми в ОНУ <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf>. До реалізації ОНП залучені НПП, наукові інтереси яких та публікаційна активність відповідають ОК. Це підтверджується профілями у наукометричних базах Google-scholar, Scopus, Claritive, матеріалами підвищення кваліфікації, науково-педагогічних стажувань, досвідом консультативної та практичної діяльності, публікаційною активністю НПП. ЕГ вважає доцільним проведення систематичного моніторингу відповідності академічної та професійної кваліфікації НПП задіяних до реалізації ОНП ОК, для досягнення визначених ОНП цілей та ПРН. У положенні про конкурс для НПП, що забезпечують реалізацію ОНП доцільно передбачити наявність публікацій у наукометричних базах Scopus та Web of Science, протягом останніх п'яти років.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Положення про проведення конкурсу в ОНУ та перелік вакантних посад перебувають у відкритому доступі на сайті Університету. Конкурсний добір НПП визначається у Положенні про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ОНУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів) http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz_nauk-ped.pdf, в якому прописана процедура визначення їх компетентності та порядок підвищення кваліфікації. Загальна процедура конкурсного відбору передбачає наступну послідовність дій: видання наказу про проведення конкурсу; публікацію оголошення про проведення конкурсу у ЗМІ та на сайті університету; прийняття документів від осіб, які беруть участь у конкурсі; перевірка начальником навчального відділу комплектності поданих кандидатами документів; попередній розгляд документів конкурсною комісією ОНУ; проведення оцінки професійного рівня та відбір кандидатів. Обрання НПП вченими радами університету, факультету (інституту) проводиться шляхом таємного голосування. Локальний акт кореспондується з положеннями Закону України "Про вищу освіту" та КЗпП. Передачено заслуховування кандидатів колективом кафедр та проведення ними відкритих занять для перевірки рівня педагогічної майстерності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці приймають безпосередню участь в організації та реалізації освітнього процесу за рахунок внесення пропозицій і зауважень до змісту ОНП, участі у відкритих (гостьових) лекціях, консультаціях здобувачів. За умови відповідності теми дослідження здобувача і одержавним в ході дослідження результатам можлива фіксація таких результатів у відповідних актах впровадження. Наказ про Дорадчо-експертну раду ЕПФ ОНУ від 19.05.2021. № 62-02. За спеціальністю 081 передбачено чотири члена, але у локальній документації не конкретизовано сутність поданих представниками роботодавця зауважень та пропозицій до змісту ОНП. <blob:https://office.naua.gov.ua/dba25835-c2bd-4c6a-a4ef-42e1ad4eaa4c> На засіданнях робочої групи з перегляду ОНП у 2021 та 2022 році не згадуються представники роботодавців. Під час онлайн зустрічей з роботодавцями ЕГ було констатовано обізнаність представників роботодавця у роботі з оновлення та перегляду ОНП, тісну взаємодію із ЗВО. Це дає підстави вважати про необхідність посилення контролю за веденням документації на кафедрах у частині конкретизації поданих пропозицій і зауважень та відображення у протоколах запрошених осіб.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Залучення професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців до викладання та організації освітнього процесу в ОНУ може бути підтверджено новинами ЗВО, де відображається такий позитивний досвід. <http://onu.edu.ua/uk/podii> Враховуючи воєнний стан перевага надається дистанційній формі проведення занять. Інформація про залучення гостьових лекторів підтверджується договірною документацією з іншими ЗВО та Планом відкритих лекцій фахівців-практиків на економіко-правовому факультеті у 2022-2023 навчальному році <blob:https://office.naqa.gov.ua/8e47e742-b460-47c8-a7a7-dd72dbb98f38>. Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ передбачає, що лекції проводяться лекторами – науково-педагогічними, педагогічними працівниками Університету, а також провідними науковцями чи спеціалістами, запрошеними для читання лекцій.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток НПП врегульовано Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників в ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/poloz-pidvishennya-kvalifikatsii_12112020.pdf Частково це питання відображене у Положенні про моніторинг якості освіти в ОНУ <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf> та Положенні про порядок організації програм академічної мобільності учасників освітнього процесу <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf> В ході зустрічей із фокус-групами з числа адміністрації, НПП, адміністративного персоналу ЕГ з'ясовано, що НАУ створено систему професійного розвитку НПП, залучених до реалізації ОНП. Це передбачає не лише можливість безоплатного підвищення кваліфікації згідно з графіком, а й удосконалення володіння іноземною мовою. В ОНУ діють мовні центри, серед яких англійський, японський, турецький. НПП забезпечується можливість реалізації академічної мобільності, стимулюється публікаційна активність у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus або Web of Science. Зустріч ЕГ з НПП свідчить про їхнє задоволення системою професійного розвитку. Примітно, що у моніторингу рівня професіоналізму НПП приймає участь не лише спеціально створений підрозділ - Центр забезпечення якості освіти <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaкости-osvity>, а й здобувачі. В ОНУ тривалий період проводиться конкурс оцінки майстерності НПП «Кращий викладач року», який організується силами студентського активу.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ОНУ широко застосовуються матеріальні та моральні види заохочень НПП. За високі результати у праці НПП і інші працівники ОНУ за рішенням ВР ОНУ можуть бути представлені до державних, урядових, регіональних та відомчих нагород, присвоєння почесних звань, відзначення подяками, преміями, грамотами, іншими видами матеріального та морального заохочення. Критеріями для нагородження є позитивні відгуки при опитуванні студентів «Кращий викладач року», висока публікаційна активність та пропозиції кафедр і факультетів. На локальному рівні передбачено преміювання НПП за публікації протягом календарного року у виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази даних Scopus або Web of Science у сумі 2000 грн. Як правило, преміювання здійснюється за умови зазначення в статті приналежності автора до ОНУ. Передбачена можливість встановлення надбавки до заробітної плати, розмір якої визначається контрактом п.5.12 Статуту <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>. Відповідно п.3.3.1 Положення про матеріальне заохочення співробітників ОНУ встановлюється надбавка за високі досягнення в праці у розмірі до 50% <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd2020.pdf> та разове преміювання за особливі показники у роботі. Онлайн зустріч ЕГ з НПП під час діалогу засвідчує, що НПП, залучені до реалізації ОНП є штатними працівниками НАУ та задоволені політикою заохочень в ОНУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Відповідно до 5.3. Положення про матеріальне заохочення співробітників ОНУ, <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd2020.pdf> передбачено надання матеріальної допомоги в розмірі не менше 3000 грн. у випадках захворювання на Covid-19. Адміністрацією ОНУ використовуються різноманітні методи для заохочення НПП які беруть участь у реалізації ОНП для підвищення рівня їх професійної кваліфікації. Усталений характер має практика впровадження у освітній процес результатів власних наукових досліджень НПП, що забезпечують реалізацію ОНП. Процедури добору НПП є прозорими та публічними, враховують поєднання наукових здобутків та педагогічної майстерності. Автономний і незалежний характер оцінювання НПП здобувачами шляхом проведення опитування в межах конкурсу «Кращий викладач року».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Дорадча експертна рада роботодавців і випускників з метою взаємодії з робочими проектними групами з розроблення та супроводу освітніх програм, моніторингу якості освітньої діяльності не містить реквізитів затвердження за посиланням http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/epf/prof_doradchyi_komitet_epf.pdf За додатковим запитом ЕГ, встановлено, що склад дорадчо-експертної ради закріплено наказом ОНУ від 19.05.2021 № 62-02. Враховуючи чималу кількість договорів про партнерство і співпрацю між ОНУ та іншими ЗВО (понад 150) ЕГ рекомендує розглянути можливість запровадження практики подвійного наукового керівництва із залученням фахівців з числа іноземних науковців та/або НПП інших ЗВО України.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ вважає, що за критерієм 6 в ОНУ відсутні суттєві недоліки. Адміністрація ОНУ докладає зусиль до поліпшення якості людських ресурсів, проводить систематичне залучення зовнішніх фахівців у форматі гостьових лекцій. Для НПП що приймають участь у реалізації ОНП передбачено можливості для підвищення професійної кваліфікації та наукових показників, що досягається застосуванням видів моральних та матеріальних заохочень.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В процесі проведених зустрічей ЕГ з фокус-групами та під час ознайомлення у дистанційному режимі з матеріальною базою встановлено наступне. ОНУ ім. І.І. Мечникова має 19 корпусів, наукові та навчальні лабораторії, бібліотеки, музеї (зоологічний, палеонтологічний, геологомінералогічний, рідкісної книги), комп'ютерні класи, гідробіологічну станцію, ботанічний сад, 9 гуртожитків, спортивні зали, стадіон. У Науковій бібліотеці ЗВО доступна підписка до пошукових платформ Web of Science, ScienceDirect, East View, EBSCOhost, ЛІГА ЗАКОН. У Центрі навчальної літератури наявні 3 комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет (130 комп'ютерів); обсягом фондів навчальної та наукової літератури близько 4 млн. примірників (<http://onu.edu.ua/uk/science/scientific-library>). За 2021-2022 року до Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова у межах ОП надійшло 225 одиниць наукової та навчальної літератури, видані протягом 2020-2022 років, що підтверджується відповіддю ЗВО на запит про перелік нових надходжень від 08.10.22 р. Основними структурними підрозділами, які забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання є кафедри ЕПФ і ОНУ, Центр «Інноваційний офіс» та «Віртуальна навчальна фабрика «Industry 4.0», що створені задля здобуття освітніх, наукових компетентностей і навичок роботи у віртуальній/доповненій реальності для здобуття професійної майстерності у галузі права (інформаційна держава, електронні послуги, електронне урядування). Навчальні корпуси обладнані таким чином, щоб забезпечити належне навчання для осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачам забезпечено можливість проживання у гуртожитку, який перебуває у приватній власності ЗВО, та безкоштовного обслуговування у поліклініці № 21, медичному пункті, який розташований у приміщенні гуртожитку №6. Апробацію результатів наукових досліджень здобувачі можуть здійснити у фаховому науковому журналі видавництва ОНУ (категорія В) - «Правова держава» (<http://pd.onu.edu.ua>). Крім цього, ЗВО забезпечує у межах ОП наступні можливості для проведення та апробації результатів наукових досліджень аспірантів: Всеукраїнська дистанційна конференція «Правовий вимір конституційної та кримінальної юрисдикції в Україні та світі», Міжнародна науково-практична конференція «Юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячена пам'яті Є.В. Васьковського» (<https://cutt.ly/5bCpqrnt>), I-IV економіко-правові студії (<https://cutt.ly/7bCpvp1>). З огляду на вищенаведене, фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП є достатніми для досягнення визначених останньою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В процесі зустрічей ЕГ з фокус-групами встановлено, що викладачам та здобувачам забезпечено безоплатний доступ до інформаційних ресурсів та всіх видів інфраструктури ОНУ, у тому числі – бібліотек, спортивної зали, Центру культури і дозвілля студентів та співробітників, Центру «Інноваційний офіс», Віртуальної навчальної фабрики «Industry 4.0», Психологічної служби, Юридичного центру тощо. Викладачі та здобувачі мають можливість брати участь у круглих столах, науково-практичних конференціях (з можливістю публікації матеріалів виступів),

проводити перевірку наукових досліджень на плагіат у Науковій бібліотеці тощо. У локальній мережі знаходиться 130 комп'ютерів з безкоштовним доступом до мережі Інтернет через бездротовий зв'язок (Wi-Fi). Закладом вищої освіти забезпечено можливість оприлюднення результатів наукових досліджень здобувачів та викладачів у науковому журналі «Правова держава», що входить до Переліку фахових видань категорії «Б» (<http://pd.onu.edu.ua/announcement/view/1383>). Окрім цього, апробація здобувачами результатів своїх наукових досліджень забезпечується шляхом участі у звітних наукових конференціях професорсько-викладацького складу (<http://lib.onu.edu.ua/konferentsii/>), Всеукраїнській дистанційній конференції «Правовий вимір конституційної та кримінальної юрисдикції в Україні та світі», яка проводиться на базі кафедри конституційного права та правосуддя та кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики, Міжнародній науково-практичній конференції «Юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячена пам'яті Є.В. Васьковського» (https://jurline.ua/blog/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-desyati-yuridichni-disputi-z-aktualnihproblem-privatnogo-prava-prisvyachena-pamyati-yev-vaskovskogo_1), I-IV економіко-правових студіях (<https://cutt.ly/7bCpvp1>). Однак у процесі фокус-зустрічей зі здобувачами та випускниками ОП встановлено, що оприлюднення результатів наукових досліджень у науковому журналі «Правова держава» здійснюється на платній основі – у розмірі близько сімсот гривень за публікацію.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Стратегія розвитку ОНУ покликана створити комфортні умови для реалізації освітньої діяльності, зокрема, шляхом дотримання санітарних норм, охорони публічного порядку, психологічної підтримки, проведення інструктажу щодо порядку дій у випадку позаштатних ситуацій (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>). Навчальні корпуси ОНУ повністю укомплектовані протипожежними засобами, обладнані пандусами та ліфтом для маломобільних груп. У ЗВО забезпечується дотримання ергономічних умов навчання, регулярно проводяться інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності. Здобувачам та викладачам забезпечено можливість проживання у гуртожитку, який перебуває у приватній власності ЗВО. На базі ЗВО забезпечено можливість безкоштовного обслуговування у поліклініці № 21, та медичному пункті, розташованому у гуртожитку №6. ЗВО додержується карантинних вимог в освітньому процесі: наявні антисептичні засоби, запроваджено обов'язкове правило використання засобів індивідуального захисту. У ЗВО наявне укриття, обладнане всім необхідним для безпечного довготривалого перебування учасників освітнього процесу під час повітряної тривоги. ОНУ забезпечує вільний та безкоштовний доступ до спортивних об'єктів (спортивні зали, стадіон). Профком ЗВО забезпечує можливість отримання здобувачами та викладачами путівки на санаторно-курортне лікування та оздоровлення у спортивно-оздоровчому таборі «Чорноморка». Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами вищої освіти та представниками органів студентського самоврядування встановлено, що ЗВО активно співпрацює з останніми. Положенням про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій в ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozregulirovanie-kofliktov.pdf>) визначено процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. З метою оперативного реагування на можливі порушення антикорупційного законодавства в ОНУ існують уповноважені особи з питань запобігання та виявлення корупції (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/kerivnytstvo>). Інформацію про порушення прав людини та статуту ЗВО можна надати анонімно через скриньку довіри на 1 поверсі факультету, за телефоном 048-731-74-67, або на електронну пошту dovira@onu.edu.ua (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox#>). При виникненні конфлікту у здобувачів є можливість звернутися до профкому, відділу кадрів, деканатів. З метою формування сприятливого психологічного клімату в ОНУ створена психологічна служба (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>), а також юридичний центр, який надає правові послуги всім учасникам освітнього процесу (<http://onu.edu.ua/uk/lawcenter>). ЕГ дійшла висновку про забезпечення закладом вищої освіти безпечного для фізичного та психологічного здоров'я освітнього середовища здобувачам, однак недостатній рівень інформованості здобувачів відносно процедур врегулювання конфліктних ситуацій.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ ім. І.І. Мечникова врегульовано основні аспекти забезпечення останнім освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf). Згідно з вказаним Положенням освіти та організаційна підтримка здійснюється Гарантом ОНП, завідувачами кафедр, деканом факультету та викладачами. Інформаційна підтримка здобувачів реалізується на офіційному сайті ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/>). Окрім цього, здобувачам надається організаційна, консультативна та інформаційна підтримка шляхом розміщення основних відомостей на сторінках факультету та університету у соціальних мережах Telegram, Facebook, Instagram (Мечников інфо, ЕПФ ОНУ), що забезпечує зворотній зв'язок між здобувачами, викладачами та адміністрацією. На вказаних ресурсах та офіційному сайті ЗВО доступні усі відомості щодо організації освітнього процесу, графіку навчального процесу, розкладу занять та екзаменаційних сесій нормативно-правова база, оголошення щодо проведення фахових семінарів, особливості проходження процедури підготовки до захисту дисертації (<http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate>). На офіційному сайті розміщено перелік освітніх компонентів та каталог вибіркових дисциплін. Окрім цього, здобувачі отримують оперативну інформацію на особисту корпоративну пошту ОНУ, яка створюється кожному здобувачу протягом 2 тижнів з моменту зарахування на навчання. Підтримкою та захистом інтересів здобувачів займається Рада молодих вчених (<http://onu.edu.ua/uk/science/rada-molodykh-vchenykh>), яка є колегіальним виборним дорадчим органом, утвореним

для забезпечення захисту прав та інтересів молодих вчених. У Раді функціонує чотири основних відділи за напрямками роботи: науковий, міжнародний, робота з громадськістю та прес-центр. Захистом інтересів здобувачів займається і профком студентів та аспірантів ОНУ (<http://studprofkom.onu.edu.ua/>), основними напрямками роботи якого є соціальна підтримка, поліпшення побутових умов у гуртожитках, організація оздоровлення та відпочинку. Для особистих звернень здобувачів працює «Скринька довіри ОНУ» (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox>), скринька довіри ЕПФ (у холі). Консультаційна, психологічна та юридична підтримка в залежності від ситуації надається працівниками Психологічної служби (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>) та Юридичного центру (<http://onu.edu.ua/uk/lawcenter>). Окрім цього, задля підтримки здобувачів, що навчаються за ОП, в ОНУ запроваджено щорічний моніторинг задоволеності (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/centeryakosti/analit_zvit_3_osvitnyo_naukovogo_rivnya2021.pdf) з метою виявлення потреб здобувачів та їх пропозицій щодо покращення освітнього середовища.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Забезпечення доступу осіб з особливими фізичними потребами до ОП є одним з основних принципів освітньої діяльності згідно з п.10 ч.2.2 Статуту ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>). Для належної реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, що навчаються за відповідною ОП в ОНУ запроваджено механізм супроводу таких здобувачів на економіко-правовому факультеті, що підтверджується Розпорядженнями декана ЕПФ № 177а від 03.09.20 р. та № 211 від 02.09.22 р. Окрім цього, відповідна категорія здобувачів має змогу навчатись за індивідуальним графіком (за рішенням вченої ради факультету). З метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти особам з особливими фізичними потребами на ЕПФ призначено відповідальну особу доц. Масіна В.М., який в індивідуальному порядку визначає супроводжувача з числа здобувачів, кураторів, представників студентського самоврядування чи профкому факультету (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/epf/rozporjadgenya_pro_suprovid.pdf). У навчальний корпус ЕПФ забезпечено вільний доступ осіб з особливими освітніми потребами завдяки відсутності сходів, а також доступ до Інтернет-ресурсів та фондів бібліотеки завдяки зручному розташуванню на перших поверхах філій бібліотеки комп'ютерних місць, каталогів і літератури в читальних залах. Хоча наразі за ОП не навчаються особи з особливими освітніми потребами, під час огляду матеріально-технічної бази ОНУ у дистанційному форматі ЕГ переконалась, що закладом вищої освіти створено належні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Так, на входах до інших навчальних корпусів та гуртожитку розташовані пандуси, ліфт та вбиральня для маломобільних груп.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Створення освітнього середовища, в якому існує дієвий механізм виявлення, врахування і задоволення потреб всіх учасників освітнього процесу та механізм доступності процедур урегулювання конфліктних ситуацій є одним з центральних напрямів Стратегії розвитку ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>). Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій врегульовані наступними локальними документами ОНУ: Положенням про політику та врегулювання конфліктних ситуацій у ОНУ ім. І.І. Мечникова (<https://cutt.ly/2bCpmMJ>); Антикорупційною програмою ОНУ ім. І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/anticorrupt.pdf>), згідно з якими учасники освітнього процесу мають право на захист честі та гідності, на захист від фізичного/психічного насильства, експлуатації. Відповідно до вищезазначеного Положення, в ОНУ діє комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. Виявлення та моніторинг конфліктних ситуацій проводиться методами індивідуальної бесіди, опитування, тестування, розгляду звернень до адміністрації. Першочерговими засобами вирішення конфліктних ситуацій є адміністративний та педагогічний. З метою оперативного реагування на можливі порушення антикорупційного законодавства в ОНУ призначені уповноважені особи з питань запобігання та виявлення корупції. Відповідальною особою з питань протидії корупції на ЕПФ є Дришлюк І.А. (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/kerivnytstvo>). Окрім цього, відомості щодо порушення прав людини та статуту ЗВО можна подати анонімно через скриньку довіри, яка розташована на першому поверсі факультету, за телефоном 048-731-74-67 або на електронну адресу dovira@onu.edu.ua (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox#>). У разі виникнення конфліктної ситуації здобувачі мають також можливість звернутися до профкому, відділу кадрів, деканатів факультетів. Психологічну підтримку учасників освітнього процесу здійснює психологічна служба (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>). Правову підтримку учасників освітнього процесу забезпечує Юридичний центр (<http://onu.edu.ua/uk/lawcenter>). Про способи та наслідки вирішення конфліктних ситуацій зацікавлені сторони повідомляються особисто та конфіденційно. Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Однак під час проведення зустрічей ЕГ з фокус-групами встановлено, що не всім учасникам освітнього процесу зрозумілі політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій та підрозділи чи відповідальні особи, компетентні вирішувати останні. В процесі реалізації ОП процедури врегулювання конфліктних ситуацій не застосовувалися, оскільки останні не виникали.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ОНУ ім. І.І. Мечникова володіє достатніми фінансовими, матеріально-технічними ресурсами та навчально-методичним забезпеченням ОП. У ЗВО забезпечено безпечне освітнє середовище для усіх учасників освітнього процесу, у тому числі наявне укриття, оснащене всім необхідним для довготривалого перебування у разі повітряної тривоги. Навчальні корпуси ОНУ та гуртожиток оснащені пандусами, ліфтом для належної реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, а також затверджено процедуру супроводу останніх. Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій чіткі, зрозумілі та перебувають у публічному доступі на офіційному сайті ОНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендаціями ЕГ у межах даного критерію є наступні: - забезпечення можливості безоплатного оприлюднення здобувачами результатів наукових досліджень у науковому журналі «Правова держава»; - організація роботи щодо збільшення поінформованості здобувачів відносно процедур врегулювання конфліктних ситуацій шляхом проведення круглих столів, настановчих семінарів тощо.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Наведені недоліки не є критичними, сильні сторони та позитивні практики, які застосовуються у ОНУ підтверджують безпечне і належне освітнє середовище, а матеріальні ресурси забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Порядок внутрішнього забезпечення якості ОП відображено у Політиці забезпечення якості вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/politika-yakosti.pdf>), Положенні про освітні програми в ОНУ ім. І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog_2022.pdf), Положенні про моніторинг якості освіти в ОНУ ім. І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf>), Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості в ОНУ ім. І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>). Центр забезпечення якості відповідальний за проведення загальноуніверситетського моніторингу. Перегляд даної ОП першочергово здійснюється з ініціативи Гаранта за результатами щорічного моніторингу, у зв'язку зі змінами до законодавства тощо. Моніторингу ОП не менш як один раз на рік обговорюються на НМК і на Вченій раді факультету (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf>). Окрім цього, перед тим здійснюється локальний моніторинг, який проводиться робочою групою, групою забезпечення ОП за участі профільних кафедр із залученням здобувачів і стейкхолдерів, які надають оцінку компонентам ОП та якості викладання. Основними функціями перегляду ОП є: оновлення інформації щодо вибіркового навчання і актуалізація робочих програм, внесення відомостей стосовно застосування новітніх технологій навчання і досліджень. Проект ОП та затверджена ОП оприлюднюються на офіційному сайті ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>) у вкладці «Опис освітніх програм», «Економіко-правовий факультет», «Освітньо-наукова програма «Право» третього рівня освіти (доктор філософії) за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право». Внаслідок перегляду ОП можуть бути прийняті рішення про оновлення, закриття останньої або ж відсутність потреби у змінах. У зв'язку з вдосконаленням переліку компетентностей та програмних результатів навчання, зміною обсягу дисертаційного дослідження, приведення у відповідність до Наказу ОНУ № 22-02 від 22.02.2022 р. аудиторних годин у навчальному плані та коригування робочих програм навчальних дисциплін згідно з вимогами останнього, 06.04.2022 р. ініційовано процедуру перегляду ОП. За результатами перегляду ОП змінено назву вибіркової дисципліни «Актуальні проблеми процесуального права», що повною мірою відповідає

доктринальним підходам змісту даної галузі права без обмежень останньої законодавством України та вітчизняних наукових досліджень. ЕГ зробила висновок щодо повної відповідності ОНП «Право» і освітньої діяльності ЗВО за нею підкритерію 8.1.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти як безпосередньо, так і через органи студентського самоврядування та участь в консультативних органах, управлінських структурах університету залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості. Координатором залучення здобувачів до процедур забезпечення якості освіти є Центр забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/rbCpIu8>). Безпосередня залученість здобувачів проявляється в періодичній оцінці ними компонентів ОП та якості викладання, участі в анкетуваннях тощо. Окрім цього, здобувачі беруть участь у громадських обговореннях із залученням ГО «Інститут інтелекту», вносять пропозиції і зауваження через представників студентського самоврядування, а також приймають участь у обговоренні ОП на засіданнях кафедр ЕПФ (протокол № 4 засідання кафедри конституційного права та правосуддя від 05.11.21 р., протокол № 8 засідання кафедри загальноправових дисциплін від 18.04.22 р., протокол № 12 засідання кафедри адміністративного та господарського права від 28.04.22 р.). Результати анкетування підтверджують, що ОП відповідає очікуванням здобувачів, відзначили її актуальність та перспективність (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-akosti/analit_zvit_3_osvitnyo_naukovogo_rivnya2021.pdf). Крім цього, у ЗВО функціонують органи студентського самоврядування у формі координаційної ради, студентських рад, старостатів тощо (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/selfgov>). Участь здобувачів у вказаних органах забезпечує право брати участь в управлінні ОНУ. Представники органів студентського самоврядування входять до складу НМР, Вченої ради ОНУ, вченої ради факультету, де мають право вносити пропозиції щодо організації навчального процесу, покращення його якості, формування культури якості освіти тощо. Органи студентського самоврядування мають право ініціювати, перед завідувачами кафедр, деканом факультету, Вченою радою факультету, ректором чи Вченою радою ОНУ, розгляд питань з удосконалення ОП. Відповідні опитування проводяться анонімно, результати останніх обговорюються на засіданні кафедр. З урахуванням вищенаведеного та за результатами обговорень у фокус-групах з представниками органів студентського самоврядування та здобувачів, ЕГ робить висновок про належне залучення останніх до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У процесі зустрічі ЕГ з роботодавцями встановлено, що останні залучаються до розробки й перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості через усне інтерв'ювання та соціальні мережі (<https://ru-ru.facebook.com/groups/1238755009528304/>), запрошення до розгляду проєкту ОП на предмет погодження останнього у формі рецензій, безпосереднє звернення до компетентних осіб ЗВО з пропозиціями та зауваженнями, участь у щорічній конференції факультету та круглих столах, ярмарках вакансій, громадського обговорення на засіданнях кафедри. Стейкхолдерами у контексті даної ОП виступають наукові, педагогічні і практичні працівники НУ «Одеська морська академія», Юридичного факультету ЗНУ, Апеляційного суду Одеської області, АО «Юріс Феррум», Юридичної компанії «Digilaw.pro Ukraine», Суворовської державної нотаріальної контори м. Одеси та інші. Окрім цього, у ЗВО укладено низку договорів про співробітництво з роботодавцями, в тому числі іноземними (Варшавський університет, Польща, Університет Фоджі, Італія, Університет Са' Foscari, Італія) у контексті потенційного стажування та працевлаштування. Оголошення щодо конкурсного набору ERASMUS+ наявні на сайті ЗВО. Додані до Відомостей про самооцінювання освітньої програми рецензії роботодавців (декана Юридичного факультету ЗНУ, д.ю.н., проф., члена кореспондента НАПрН України Т.О. Коломоєць, заступника голови Апеляційного суду Одеської області, к.ю.н., доцента А.І. Дришлюка, начальника юридичного відділу Малинської районної адміністрації Одеської міської ради Ю.В. Олександрової, начальника Управління супроводження судових справ ГУ ДПС в Одеській області Л.Д. Закруа) підтверджують позитивну налаштованість відповідних стейкхолдерів до ОП, а саме відзначають належний рівень підготовки здобувачів у відповідності до вимог чинного законодавства та потреб практики, наявність необхідних структурних та змістовних складових відповідає основним критеріям якості вищої освіти, структура та зміст ОП засвідчують розуміння її розробниками актуальних потреб 3-го рівня вищої освіти. Однак слід зауважити відсутність у рецензіях дати їх подання, внаслідок чого неможливо встановити, чи були останні подані на етапі перегляду ОНП. На підставі викладеного, попри дещо некоректне документальне оформлення рецензій, ЕГ робить висновок про те, що роботодавці дійсно виступають в ролі партнерів під час залучення до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості останньої. Задля зручності подання роботодавцями пропозицій, зауважень під час перегляду ОП, ЕГ рекомендує забезпечити можливість електронного подання останніми відповідних пропозицій чи зауважень на сайті ЗВО або іншому публічному ресурсі з метою відкритого висвітлення поданих рекомендацій у загальнодоступному для всіх учасників освітнього процесу режимі, їх обговорення на етапі перегляду ОП та публікації результатів врахування/неврахування відповідних пропозицій роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Практикою збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП займаються гарант, наукові керівники, випускові кафедри, факультети. У контексті ОП «Право» гарант, наукові керівники обізнані щодо працевлаштування випускників аспірантури і підтримують з ними контакти, зокрема, проводять спільні наукові дослідження, публікують спільні праці, організовують і проводять спільні науково-практичні заходи, залучаються до рецензування наукових робіт, зокрема дисертаційних досліджень, запрошують в якості гостей лекторів й ін. В ОНУ функціонує громадська організація «Асоціація випускників ОНУ імені І.І. Мечникова», одним із завдань якої є сприяння покращенню змісту освіти, якості й ефективності підготовки фахівців. У процесі фокус-зустрічі ЕГ з випускниками встановлено, що ЗВО дійсно активно продовжує комунікувати з останніми, враховує їх позицію при перегляді ОП, запрошує на різноманітні заходи та цікавиться їх кар'єрним шляхом.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ОНУ врегульована у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості в ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>). Механізм внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності за ОП та своєчасного реагування на виявлені недоліки здійснюються: - на рівні кафедр – у формі контролю за діяльністю науково-педагогічних працівників (відвідування навчальних занять завідувачами кафедр); - на рівні факультетів – у вигляді контролю за діяльністю кафедр (відвідування навчальних занять гарантом ОП, членами НМК, анкетування здобувачів та викладачів щодо їх методичної та наукової активності); - на рівні ЗВО – шляхом моніторингу щодо виконання ухвалених рішень проводить НМР та центру забезпечення якості освіти (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechenniaiakosti-osvity>). Під час перегляду ОП у 2016, 2019, 2022 роках за результатами опитування здобувачів гарантом ОНП, НМК, відділом аспірантури і докторантури, враховано наступні пропозиції: - дисципліни «Історія, концепції та сучасні досягнення правової науки», «Інформаційні технології у науковій діяльності», «Філософія науки та етика науковця» включено до обов'язкового блоку; - дисципліни «Інноваційні технології викладання у вищій школі», «Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності», «Освітні вимірювання» введено до блоку «вільного вибору». За період реалізації ОП при здійсненні процедур внутрішнього забезпечення якості виявлено наступні недоліки: 1) недосконалість технологій опитувань здобувачів; 2) недостатній рівень володіння іноземною мовою НПП; 3) недостатність інформованості здобувачів відносно процедур врегулювання конфліктних ситуацій; 4) відсутність бази даних випускників та системи зворотного зв'язку з випускниками за метою дослідження кар'єри випускників, заданоності працевлаштування кваліфікацією випускників. Система забезпечення якості ЗВО усунула більшість з цих недоліків: запроваджено систему онлайн опитування здобувачів; відкрито безоплатні курси іноземних мов для НПП та здобувачів, за результатами яких проводяться іспити на рівень володіння мовою та видаються підтвердуючі сертифікати; сформовано базу даних випускників та налагоджено систему зворотного зв'язку з останніми. Однак недостатність інформованості здобувачів відносно процедур врегулювання конфліктних ситуацій залишається недоліком, що було встановлено при зустрічі ЕГ зі здобувачами, та підлягає вирішенню шляхом проведення круглих столів, настановчих семінарів тощо.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Право» є первинною. Однак зауваження та пропозиції з акредитацій інших ОП у ОНУ були враховані під час удосконалення даної ОП: - розширено наукові тематики кафедр ЕПФ; - розширено географію участі у конференціях викладачів, що дозволяє більш ефективно реалізувати можливості наукового євроінтеграційного процесу, та підвищення кваліфікації останніх, яка поширилась на країни Європейського союзу (Стрельцова Є.Д. – НДІ Макса Планка (м. Фрайбург, Німеччина); Чайковська М.П. – Західно-Фінський коледж (м. Гуйтенет, Фінляндія) та у Business school Barcelona (м. Барселона, Іспанія); Бігунова Н.О. – Куявському університеті (м. Врцлавек, Польща); - поширено практику запрошення провідних фахівців для проведення лекцій та семінарів на ЕПФ – Міндаусгас Крикчшионаітіс (Литва) і Ян Шмольцль (ФРН) – представники Місії ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні, Гері Штайнер (США) – доктор філософії Бакнельського університету та Ервін Ландуер (Австрія) – професор Віденського університету, Брукс Ньюмарк (Велика Британія) – професор Оксфордського університету, член Парламенту Великої Британії у 2005-2015 роках, міністр з питань громадянського суспільства Великої Британії у 2014 році, Довидас Віткаускас (Литва) – керівник Проекту ЄС «Право-Justice», Сюзан Ісіко Стрба (Швейцарія) – експерт з міжнародного права та політики та Енріко Бонадіо (Велика Британія) – старший викладач юридичного факультету в The City Law School, Лондон, Пабло Матеу (Португалія) – представник Управління Верховного комісару ООН у справах біженців, Демосфеніс Лендзіс (Греція) – викладач Університету Аристотеля, м. Салоніки, Панайот Павлов Генков (Болгарія) – суддя Верховного адміністративного суду Республіки Болгарія, професор Військової академії імені Г. Раковські та Ілля Васильєв Ілієв (Болгарія) – адвокат; - посилено роботу над оформленням та підтвердженням фактів формування якісної ОП та забезпеченням якісної її реалізації; - оптимізовано роботу зі здобувачами (постановка цілей, мотивація, залучення), прийнято та затверджено документи щодо системи забезпечення якості на рівні університету, оприлюднено всі прийняті документи та рекомендації (<https://cutt.ly/zbcgXuN>; <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaakosti-osvity>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості в академічній спільноті ЗВО формується у відповідності до ст. 16 ЗУ «Про вищу освіту» та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ОНУ ім. І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>). Формування культури якості в ОНУ забезпечується наступними рівнями контролю: - загальноуніверситетський - реалізується ректором, проректорами, ВР ОНУ, НМР ОНУ (формують стратегію і політику щодо внутрішнього забезпечення якості освіти, приймають загальноуніверситетські рішення у даному аспекті, затверджують локальні акти, програми тощо); - рівень загальноуніверситетських підрозділів - ЦЗЯО, НМР і загальноуніверситетськими підрозділами (здійснюють внутрішню експертизу ОП, моніторинг якості освітньої діяльності університету і ін.); - факультетський - деканом, деканатом, ВР та НМК факультету (здійснюють впровадження та адміністрування ОП, пропонують графік навчального процесу тощо); - кафедральний - гарантом, кафедрами, робочою групою ОП, представниками роботодавців, викладачами (забезпечують реалізацію ОП); - студентський - здобувачі вищої освіти, які залучаються до ВЗЯО через опитування та шляхом внесення пропозицій щодо покращення ОП через органи студентського самоврядування. Представники академічної спільноти ЕПФ та ОНУ змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП шляхом періодичної актуалізації змісту навчальних дисциплін та методів викладання із врахуванням досвіду іноземного стажування, постійного підвищення професійної кваліфікації, участі у науково-дослідних всеукраїнських і міжнародних конференціях, міжнародних освітніх і наукових проєктах, публікації статей у провідних фахових виданнях, у т.ч. тих, що індексуються у наукометричних базах. Окрім цього, представники академічної спільноти здійснюють моніторинг і періодичний перегляд ОП із залученням стейкхолдерів; оцінюють академічну успішність здобувачів (поточний, підсумковий контроль тощо), що дозволяє зробити висновки щодо якості реалізації ОП; аналізують результати анкетування здобувачів щодо оцінювання науково-педагогічних працівників та інших зацікавлених сторін ОП щодо якості освітньої діяльності за даною ОП. Слід зауважити, що ОНУ посів четверту позицію за рейтингом наукометричної бази SCOPUS (<http://osvita.ua/vnz/rating/82316/>) у 2021 р., ввійшов в ТОП-5 найкращих класичних вузів країни за рейтингуванням ресурсу «Освіта.ua» у 2022 р. На підставі аналізу вказаної нормативної бази та зустрічей з фокус-групами, ЕГ зробила висновок щодо повної відповідності ОП і освітньої діяльності ЗВО підкритерію 8.7.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами ОП у контексті Критерію 8 є: наявність у ОНУ належної нормативної бази щодо процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; реальна залученість всіх заінтересованих сторін до перегляду ОП шляхом усних, письмових онлайн-опитувань та запрошень до участі в обговореннях; врахування пропозицій та рекомендацій заінтересованих сторін при перегляді ОП; врахування зауважень та пропозицій з акредитації інших ОП у ЗВО при удосконаленні даної ОП; наявність Центру забезпечення якості та розмежування компетенції між іншими структурними підрозділами ЗВО та ЕПФ, залученими до здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти; організація періодичного зворотного зв'язку із здобувачами вищої освіти стосовно якості ОП та випускниками щодо актуальних змін на ринку праці з метою виявлення потреби коригування компетентностей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

З метою зручності подання роботодавцями пропозицій, рекомендацій, зауважень під час перегляду ОП, рекомендаціями ЕГ є: - забезпечити закладом вищої освіти можливість електронного подання роботодавцями відповідних пропозицій чи зауважень на офіційному сайті чи іншому електронному ресурсі з метою публічного висвітлення поданих рекомендацій у загальнодоступному для всіх учасників освітнього процесу режимі, їх обговорення на етапі перегляду ОП та відомості щодо врахування/неврахування відповідних пропозицій роботодавців при періодичному перегляді ОП та інших процедур забезпечення її якості; - організувати роботу щодо збільшення поінформованості здобувачів відносно процедур врегулювання конфліктних ситуацій шляхом проведення круглих столів, настановчих семінарів тощо.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Попри наявні рекомендації, виходячи з нормативно-правової бази ОНУ ім. І.І. Мечникова у межах даного Критерію та встановлених фактів під час зустрічей з фокус-групами, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП та освітньої діяльності ЗВО за даною програмою Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, містяться у локальних нормативних актах, які перебувають у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ОНУ ім. І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>): Статуті ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>), Колективному договорі ОНУ (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/Kollektivnij_dogovir_2021-24.pdf), Антикорупційній програмі ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/anticorrupt.pdf>), Правилах внутрішнього розпорядку ОНУ (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd_2020_dodatok4.pdf) тощо. Окрім цього, на офіційній сторінці ЗВО наявні положення, які додатково регулюють окремі аспекти освітнього процесу в ОНУ, а саме: Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ, Положення про освітні програми в ОНУ, Положення про політику та порядок врегулювання конфліктних ситуацій, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова, Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності, Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти, Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та інші. Під час проведених зустрічей зі стейкхолдерами, експертна група пересвідчилась, що останні чітко розуміють свої права та обов'язки, а також поінформовані про місця розташування вищезазначених актів на офіційному сайті ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

З метою одержання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін проект освітньо – наукової програми 081 «Право» своєчасно оприлюднюється на сайті ОНУ у відкритому доступі за посиланням: <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents> (за вкладкою Освітні програми, Економіко-правовий факультет, ОП третього рівня вищої освіти, тека «ПРАВО»).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті ЗВО оприлюднений текст ОП «Право», цілі, зміст, очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання, з якими можна ознайомитись за посиланням: <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/spetsialnosti-ta-spetsializatsii> (за вкладкою «081 – Право». Рецензії-відгуки роботодавців щодо даної ОП додані до Відомостей про самооцінювання освітньої програми, однак у них відсутні дати їх надання.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

В ОНУ ім. І.І. Мечникова наявні чіткі правила та процедури регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу, які встановлені у відповідних локальних актах, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. На офіційному сайті ЗВО оприлюднена достовірна інформація щодо ОП, забезпечена можливість прийняття участі зацікавлених сторін у її обговоренні та оновленні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендацією експертної групи є розміщення на веб-сайті ЗВО або іншому публічному електронному ресурсі таблиці, яка б містила відомості щодо конкретних зауважень та пропозицій всіх заінтересованих сторін і дати подання останніх з метою забезпечення можливості подання додаткових пропозицій та зауважень до ОП, а також результатів врахування/неврахування останніх

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНУ ім. І.І. Мечникова має чіткі та зрозумілі правила та процедури з приводу регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу, визначені у відповідних локальних нормативних актах, які розміщені на сайті ЗВО у вільному доступі. Інформація про ОП «Право» є точною та достовірною, а текст останньої розміщується на сайті ОНУ. ЗВО забезпечує реальну можливість подання зацікавленими сторонами пропозицій та зауважень.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

ЕГ вважає, що професійний розвиток НПП забезпечується шляхом підвищення кваліфікації/стажування, участі НПП у тренінгах/семінарах, конференціях різного рівня та фахового напрямку. Документами, що регламентують систему професійного розвитку викладача, є Статут <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf> та Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/polozpidvishennya-kvalifikatsii_12112020.pdf. НПП наділені повною автономією у реалізації можливостей академічної мобільності, де єдиним критерієм виступає відповідність ОНП та ОК. Необхідно виділити Європейські програми мобільності <http://www.erasmus.onu.edu.ua/uk/> та удосконалення мовної підготовки в ОНУ через Центр мовної підготовки та мовної сертифікації <http://onu.edu.ua/uk/structure/filials/kursy-tsentr-movnoi-pidhotovky-ta-movnoi-sertyfikatsii>.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

ЕГ співставлено публікації наукових керівників з темами дисертаційних досліджень закріплених здобувачів (аспірантів) щодо релевантності перших другим. Крім того, ЕГ здійснено опитування випускників за ОНП на предмет кореспондування тем наукових інтересів здобувачів та наукових керівників, що дає ЕГ підстави вважати про належність такого вибору та його організацію в ОНУ.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливість для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

В ході акредитаційної експертизи ЕГ встановлено наявність достатньої матеріально-технічної та організаційної бази для забезпечення проведення та апробації результатів наукових досліджень аспірантів та НПП відповідно до напрямків їх досліджень, а саме: аудиторії з належним мультимедійним обладнанням та доступом до мережі Internet, доступом до публічних інформаційних наукометричних сервісів (Scopus, Web of Science тощо), конференц-зали, доступ до фондів наукової бібліотеки (регулярне оновлення фондів якої відбувається систематично, що підтверджено відповіддю на запит), електронної бібліотеки із вільним доступом до репозитарію, навчально-методичного забезпечення всіх навчальних дисциплін, які використовуються в т.ч. й під час дистанційного навчання. У ОНУ щороку проходять міжнародні та національні конференції, звітні наукові конференції студентів, аспірантів, НПП (<http://lib.onu.edu.ua/konferentsii/>), Міжнародна науково-практична конференція «Юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячена пам'яті Є.В. Васьковського» (<https://cutt.ly/5bCpqt>), I-IV економіко-правові студії (<https://cutt.ly/7bCpvtI>), Всеукраїнська дистанційна конференція «Правовий вимір конституційної та кримінальної юрисдикції в Україні та світі», за результатами яких аспіранти безоплатно публікують результати своїх досліджень. Метою вказаних заходів є розвиток аспірантської наукової та інноваційної діяльності. На ЕПФ видається фаховий науковий журнал видавництва ОНУ (категорія В) - «Правова держава» (<http://pd.onu.edu.ua>), де здобувачі за оплату публікують результати своїх досліджень та здійснюють апробацію.

ЕПФ практикується систематичне обговорення й апробація проміжних результатів, окремих частин і завершених дисертаційних досліджень аспірантів на щорічних атестаціях. Аспіранти активно приймають участь у конкурсах: Крістева Елла приймала участь у щорічного конкурсу «Молодий вчений року» (2021 р.), який організує рада молодих науковців при МОН від ОНУ імені І.І. Мечникова, та отримала Сертифікат № 1134 за участь у номінації «Автор найкращої серії наукових робіт в галузі суспільних і гуманітарних наук»; номінант від ОНУ імені І.І. Мечникова на щорічний конкурс «Молодий вчений року» (2022 р.) в номінації 70 Право. Хрїщева Олександра: - номінант від ОНУ імені І.І. Мечникова на щорічний конкурс «Молодий вчений року» (2022 р.) в номінації: 1 Інста науковець; 28 Колабарація «Бізнес-Наука».

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо. ЕГ встановила, що теми дисертаційних досліджень аспірантів дотичні до кафедральних НДТ. В університеті створено можливості для участі у міжнародній академічній мобільності та ЗВО є учасником великої кількості двосторонніх міжнародних договорів про співробітництво з іноземними закладами вищої освіти. У межах реалізації ОНП, під час фокус-груп, було з'ясовано, що здобувачі рівня вищої освіти доктор філософії на даній ОНП планують у листопаді брати участь у міжнародній програмі академічної мобільності. Під час фокус групи було підтверджено, що НПП проходять стажування за кордоном, беруть участь у написанні міжнародних колективних монографій, статей, тощо. Академічна мобільність регулюється «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу» (<https://cutt.ly/1myAbgm>), «Положенням про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності» (<https://cutt.ly/rmyAQbV>). Аспіранти наділені правом безперешкодного доступу до бібліотечних фондів, міжнародних бібліографічних і реферативних баз даних: Scopus, Web of Science, Index Copernicus, а також електронного сервісу пошуку плагіату «Unicheck». Наукові керівники мають високі показники наукової активності та перманентно залучаються до проведення різного роду досліджень, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються. У ЗВО існує дієвий механізм забезпечення академічної доброчесності у науковій діяльності.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Публікаційна активність наукових керівників відображена у їх наукових профілях, реалізується в спільних наукових дослідженнях із здобувачами та підтверджується наданими ЕГ матеріалами про відповідність тем здобувачів напрямкам наукових інтересів керівників. Так, наукові керівники здобувачів (проф. Канзафарова І.С., Стрельцова Є.Д., Чуваков О.А., Гаран О.В.) є науковими керівниками НДДКР, у межах яких здобувачі здійснюють відповідні наукові дослідження. Проф. Миколенко О.І. є учасником проєкту «Прозорість і доброчесність публічного сектору» за Програмою розвитку ООН в Україні (ПРООН), завдяки чому опубліковано видання Науково-практичного коментаря ЗУ «Про запобігання корупції» (у співавторстві). Проф. Миколенко О.М. пройдено тренінг за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя» - «Як зробити навчання праву інтерактивним та ефективним?». Завдяки пройденому тренінгу проф. Миколенко О.М. взяла участь у навчально-методичних розробках викладання права «Судові трансляції: теорія через практику» та впровадження останніх під час викладання на ЕПФ. Завдяки участі Нігреєвої О.О. у стажуванні за програмою «ERASMUS+ KA107» (Staff Mobility for Training) на Юридичному факультеті університету м. Фоджа (Італія) розроблено нові курси для магістратури та аспірантури, а також організовану подальшу співпрацю з італійськими колегами. У 2021 р. у рамках Міжнародної програми стажувань «Правові системи сучасності: традиції та транзиції» для викладачів і докторантів Вищої школи права Каспійського університету (Республіка Казахстан) викладачі ЕПФ ОНУ імені І.І. Мечникова проводили заняття з учасниками (Степанова Т.В., Стрельцова Є.Д., Валах В.В.).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Питання дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів визначено у Кодексі академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>), Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-22-02-2018.pdf). Під час фокус-зустрічей ЕГ пересвідчилась, що ОНУ вживає належні заходи для дотримання академічної доброчесності як здобувачами, так і науковими керівниками останніх. У ЗВО діє комісія з питань дотримання академічної доброчесності та етики, яка компетентна вирішувати питання щодо дотримання академічної доброчесності здобувачами і співробітниками ЕПФ. Слід зауважити, що у процесі реалізації ОП не виявлено порушення вимог

академічної доброчесності як здобувачами, так і їх науковими керівниками. Ознайомлення здобувачів із засобами контролю за дотриманням правил академічної доброчесності та наслідками їх порушення, які викладені в Положенні про організацію і проведення контролю результатів навчання, здійснюється відразу після зарахування. Перевірка дисертацій та наукових праць здобувачів та наукових керівників останніх на наявність плагіату проводиться Сектором моніторингу плагіату Наукової бібліотеки ОНУ (<http://lib.onu.edu.ua/category/antiplagiat/>). Окрім цього, моніторинг відсутності/наявності фактів академічного плагіату у дослідженнях наукових керівників та здобувачів виконується редакційними колегіями наукових видань університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП охоплює чотири складові, кожна з яких забезпечує формування у здобувачів необхідного набору компетентностей. Дисципліни зі спеціальності відповідають науковим інтересам здобувачів, є релевантними тематиці їх наукових досліджень. ОНУ володіє достатнім науковим потенціалом спроможним забезпечити якісно високий рівень реалізації наукової складової підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти. Наукова діяльність аспірантів відповідає напряму (тематиці) досліджень їх наукових керівників, які є релевантними темам дисертацій аспірантів та пропорційно співвідносяться зі сферою їх наукових інтересів. ОНУ організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень здобувачів відповідно до обраної тематики та з урахуванням специфіки сфери їх наукових інтересів, шляхом проведення регулярних конференцій, круглих-столів, безоплатної публікації результатів наукового пошуку в матеріалах конференцій, які проводить ЗВО тощо. Крім того, аспіранти наділені правом безперешкодного доступу до бібліотечних фондів, міжнародних бібліографічних і реферативних баз даних: Scopus, Web of Science, Index Copernicus, а також електронного сервісу пошуку плагіату «Unicheck». Наукові керівники мають високі показники наукової активності та перманентно залучаються до проведення різного роду досліджень, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

У межах реалізації ОНП, під час фокус-груп, було з'ясовано, що НПП та здобувачі рівня вищої освіти доктор філософії на даній ОНП мало беруть участь у міжнародних програмах академічної мобільності. Експертна група рекомендує активно залучати НПП та аспірантів до міжнародної академічної спільноти шляхом: реалізації різноманітних проектів академічної мобільності, зокрема через урізноманітнення форм міжнародної наукової співпраці.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Зміст ОНП загалом відповідає вимогам критерію. Зазначені недоліки не є суттєвими та не можуть істотно впливати на досягнення цілей, завдань, програмних результатів навчання ОНП.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час онлайн-візиту ЕГ було отримано й проаналізовано ОНП, навчальні плани, проведено онлайн-зустрічі із фокус-групами здобувачів денної, вечірньої форми здобуття вищої освіти. Всі відомості знайшли своє відображення у матеріалах самоаналізу, а також знайшли своє підтвердження під час онлайн-візиту, спілкування із фокус-групами, опрацювання інформаційних матеріалів. Під час онлайн-візиту як у ЗВО в цілому, так і на ОНП ректором, адміністрацією ЗВО та факультету, гарантом були створені умови, сприятливі для продуктивної роботи та конструктивної співпраці ЕГ. Роботодавці активно засвідчили про своє бажання співпрацювати з ЗВО. На економіко-правовому факультеті наявна потужна згуртована команда фахівців (як викладачів, так і співробітників),

які сприяють розвитку ЗВО та ОНП. Присутні аспіранти на онлайн зустрічі надали позитивні відгуки щодо навчання, здобутих знань, взаємодії з викладачами, подальшого розвитку своїх професійних навичок. За підсумками онлайн-спілкування експертів із адміністрацією ОНУ та ЕПФ, НПП та гарантом, продемонстровано бажання, готовність і здатність активно, оперативно, системно працювати у напрямку підвищення якості ОНП та освітньої діяльності на ОНП.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Малюга Леся Юрївна

Члени експертної групи

Логвиненко Борис Олексійович

Сікора Вікторія Євгенівна